

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAS.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmontellen levelek csak ismert kézektől fogadhatók el.

Kéziratok nem adhatók vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilvántartásban minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Peténél nagyobb, avagy diszkrétül vagy körzet-ellátott hirdetésekért természet szerint minden négyzet centim. után 3 kr. számítatik.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

„Gazdák Biztosító Szövetkezete.”

A biztosító intézetek karteljének ez idei díjmelése teljesen tarthatatlanná tette a magyar gazdák helyzetét a jégbiztosítás terén.

A „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége”-ének központja már mult évi nagygyűlésén elhatározta, hogy egy az egész országra kiterjedő tűz- és jégbiztosító szövetkezet létesíttessék.

Az ideai események is igazolván ez intézmény életre keltésének szükségességét, az előkészítő munkálatok minden vonalon megindultak s ma már a mozgalom vezetői teljesen kidolgozott tervezettel lépnek nyilvánosságra.

A megalakítandó intézmény a „Gazdák Biztosító Szövetkezete” nevet viseli. Üzletköre a tűz- és jégbiztosításra terjed ki.

Prospektusából megtudjuk, hogy a tűznél az intézetek mostani díjainál magasabb díjakkal kezdetben sem indul meg, a jégnél pedig a kartel 1898. évi, tehát a díjmelés előtt volt díjakat nem fogja tullepni.

A szövetkezet egy millió korona tartalék-alap biztosítása után kezdi meg működését. A tartalékalap alapítványi és üzletrészek jegyzéséből származik, az alapítványt nem jegyzők pedig belépő díjat fizetnek a tartalékalap javára, ezenkívül az évi tisztajövedelemnek 50 %-a is a tartalékalapot gyarapítja.

Ezen az alapon a szövetkezet mindenkor fizetőképességének reális feltételei a legkedvezőtlenebb esetre is biztosítva lesznek.

Az alaptöke gyarapítására egyes nagybirtokokok eddig is jegyeztek 20—40,000 kor. értékű alapítványokat s e mellett az országos kormány is kilátásba helyezte erkölcsi és anyagi támogatását.

Hogy azonban a szövetkezet megal-

akulásához szükséges egy millió korona biztosítva legyen, a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” egyesülten a „Gazdák Biztosító Szövetkezete”-nek alapítóival, felhívást intéztek a magyar gazdaközönséghez.

A most szétküldött felhívó levelek a mozgalom vezetői között a Desseffy Aurél gróf, Zselénszki Róbert és Széchenyi Imre grófok, Miklós Ödön és Rubinek Gyula aláírásait viselik, a kik alapítói üzletrészek jegyzésére kérik fel az érdekelt birtokosságot.

A döntő lépés e szerint a „Gazdák Biztosító Szövetkezete”-nek létrehozása érdekében megtörtént. A gazdaközönség a jelenlegi állapotokkal bizonyára nem elégedett. Az új intézmény támogatása révén most alkalma nyílik, hogy egy igen fontos érdeke fölött az intézkedést kezébe vegye s a kartel támadását az új szövetkezettel már a jövő évben teljesen hatálytalanná tegye.

Alapítói üzletrészek a Zemplén-vármegyei gazd. egyesület elnökségénél (S.-A.-Ujhely) még e hó folyamán jegyezhetők.

—i—ö.

Egy sárospataki specialitás miatt.

Quousque tandem . . .

Hónapok óta látunk a negyedfélszázados kollégiumhoz közel, az egykori Kálniczky-féle házból kitudulni néhány ékes ifju alakot, a kik külső tekintetükre mintha most vándoroltak volna ki Galiciából ide a boldogabb mezőkre, a biztatóbb szabadságra és gazdagabb aratásra.

Néha azt hinné az ember, hogy szüret van (az idő most alkalmas is e hit terjesztésére!) s ezek a tetszetős ifjak taposni jöttek, vagy legalább taposást tanulni. Pedig dehogy!! Ezek az ifjú urak diákok!! Az írásmagyarítás és az egyháztörténelem egykori tanárának családi fészében ütöttek tanyát és ott csiripolnak fülrepesztő csiripolással, vagy inkább sikonganak, mint a sirályok a nap különböző részeiben be-

én is, de az igazságot mindig kutató nem könnyen hiszékeny, sőt kételkedő természetű lévén, magamban mormogtam: tegye bolonddá, bácsi, az öreg apját, hisz akkor megsülnének a disznók is a mezőn! — Tudtam is én meg akkor, hogy Velenczében egy drb disznó sincs (csak halzsir, és makaróni); meg hogy a mező . . . tengerből van. Úgy kellett azt elhinni, a hogy világlátott ember elmondta. Hiszen mikor a vitéz strázsamester-bácsi elregélte, hogy látott arra felé olyan méheket, mint egy-egy lú, csodálkoztak, szörnyűködtek a hallgatók; egyik bátrabb suhanc azonban mégis bátorkodott megkérdezni: hát a köpjük milyen volt akkor? Milyen, hát olyan, mint az itteni. Aztán hogy fért bele annyi sok méh? A már nem a te eszedhez való, esém! — torkolta le Hary bácsi. Na, de aztán nem is mert többé senki kontradikálni.

S nőtt az elbeszélőnek a tekintélye szörnyen. Mi hallgatók pedig elhatároztuk, hogy milyen nagy isten áldása az, ha valaki annyi földet bejárhat s hallgatólágon belenyugodtunk abba, hogy mi sohasem látjuk meg ezt a furesz tartományt, hiszen akkor legalább is 12 eszten-dőkgig kell szolgálni a császárt s még akkor is ellenünk támad valami óriási tengeri rák . . . s felfal.

S ihol van ni! Öt-hat napi kirándulással — még gallért is alig kell váltani — megcsinálhatja bárki s lelógathatja lábát a földnek tulsó oldaláról s jól lakhatik tengervízzel — ha t. i.

egészen a sötét éjszakáig, úgy hogy a vasutól érkező utas álmélkodással, sőt félelemmel húzódik el az egykor csendes és tisztos épület előtt s van, a ki azt hiszi, hogy valamely nagy eszládnak kidőlt feje felett jajveszékének az árván maradt unokák, fiak és leányok. . .

Mit tanulhatnak ugyan és ki a mesterük és hol vette a diplomáját és szabadságlevelét az ilyen lármás oktatásra?!

Hallgatjuk és újra hallgatjuk a megújuló s ezerszer ismétlődő mozgást, zugást, sikoltozást; de mi e magyar haza magyar ajku szülöttet nem birunk megérteni az iszonyatos hangzavartól egy árva szócskát sem. — A fejünkhöz kapunk, ha ébren vagyunk-e és széttekintünk, ha Magyarországon lakunk-e s jelszavak, drága szent elvek jutnak eszünkbe: Köleseyről, Kazinczyról emlékezünk, vagy éppen Szarvas Gáborról, a kinek szobrát csak az imént leplezték le az ország fővárosában a hazai nyelv tisztítása körül kifejtett érdemeiért. Visszagondolunk Bessenyei Györgyre, az egykori pataki diákra, a ki iránt hálás vármegyéje csak tegnap róttá még le a tisztelet és kegyelet adóját! . . . Ha most ezek feltámadnának és betekintenének a Bodrogi Athenaebe! . . .

Tekintetes Főbíró ur! Nagyságos Tanfelügyelő úr! Tudnak-e Önök valamit arról, hogy Sárospatakon galicziai nyelven tanítanak egy csapat bevándorolt zsidó fiút?! Tudják-e azt, hogy ezek ötével, tízével összedugják a fejüket uton-utfelen és a jó egészséges magyar levegőbe az utálatos romlott német-zsidó nyelven zajonganak s mit sem tudnak arról, hogy Magyarországon az oktatás nyelve magyar, annál inkább pedig Sárospatakon! . . . Ti kisebb és nagyobb urak, a kiknek kötelességetek a haza sorsa felett örködni és tisztességét öregíteni s a kiknek van és lehet befolyásotok a dudvák és muszka-tövises kitépésére: titeket kérdezlek a nyilvánosság előtt, hogy meddig kell még túrnunk azt a szégyent, hogy a magyar zsidóság leendő vezetőit éppen Sárospatakon oktatják idegen nyelven s itt erősítik meg abban a hitében, hogy boldog nagy Magyarországon minden szabad, . . . még a nemzeti génusz arcának megköpődése is! . . .

Képtelenség, hogy bíró, albíró, al- és főszolgabíró, fő- és altanfelügyelő, vagy legalább a sárospataki rendőr-parancsnok, esendbiztos (vagy minek tiszteljük!) tudomást ne szereztek volna már erről a nagy nyilvánossággal üzött tudós zavargásról, erről a középkorba illő isko-

beveszi a természete egyáltalán . . . a vizet! Hanem azért, mikor a girbe-görbe birodalmat átbangoltam s ithon valamelyik ismerősöm kérdezte: hogy mulattam Velenczében, csak azt feleltem, a mint az egyszeri tengeri hajós kapitány, ki talán „bejárta kétszer a világot” s midőn tudakolták tőle, hogy hát a szent földön járt-e? Igen, jártam ott is. Ah, a Szentföld, a Szentföld! És milyen világ van arra? Az istennyila üssön bele, mond a kapitány, rosszul érintve a kellemetlen visszaemlékezéstől, ott itam az egész földkerekségén a legrosszabb . . . rumot. Én meg Velenczében ettem a legrosszabb ételt (Már t. i. ha megettem volna). Levesnek volt zöld spenót (mert ott tán sárga is van) cukorral jól felédesíve: marhahusnak volt makaróni olajjal, főzeléknek citrom halzsirral, peccenyének olasz gesztenye, fekete kávénak emberevő cápa. Nem vagyok finnyás természetű, de a harmadik fogásnál már a talján pincér fejébe vágtam a tányért, azaz vágtam volna, ha a velem szemben ülő szép lányka szemével le nem fegyverez s gunyosan nem konstatalja: hisz ugy sem evett még életében szép asszony főztjét, mit válogat! ? Így aztán mit volt mit tenni, hozattam tojást, szalámit, meg karrarai márványt azon éldegéltem vagy három napig, közben szidtam a négyes szövetséget s irigyletem az elől tisztelt domboru begyü galambokat. (De ne tessék ám semmi rosszat gondolni.)

Csak bolond egy tartomány is ez. A forintot bankója (1 lira) nem ér többet 46 krnál, a

TÁRCA.

Kirándulás Velenczébe.

Irta: Benécs Gusztáv.

Mert most már csak egyszerű kirándlásnak lehet nevezni egy velencei utat. Az ember a reggeli megeszi Budapesten; Fiumében vacsorál, másnap reggel már a Szt.-Márk téren éteti a történelmi nevezetességű galambokat, s közben maga is kap valamit, ha már addig a látnivalókkal . . . jól nem lakott.

Miről hajdan három kapitulációt kiszolgált, „Pémont-ország”-látott katonaviselt emberek, mint valami tündér-országról, mely túl az Óperencián, de egyuttal az Óperenciás tenger kellő közepén fekszik, hónapokig, évekig elregéltek az áhitatos, szemét-száját eltátó közönségnek: azt most a mai közlekedés két napi járó földde tette.

Sokat elhallgattam magam is gyermekkoromban, mikor a lombard-velencei háboruskodást szerencsésen átláboló s a nagy Garibaldit testi szemekkel látó obsitos katona-bácsik ithon fennem dicsekedtek a majlandi 365 toronnyal, melyet ők láttak s tele szájjal hirdették, hogy a „velencei birodalomban” olyan meleg volt akkor, hogy a szalonnát csak kitarították az ablakon s megsülve huzták vissza. Álmélkodva zümmögtem

lai orditózásról, a mi Sárospatakon az állami útmentén, a Rákóczi-utca egyik legszebb részében minduntalan foly, mint a megáradt folyó! Képtelenség, hogy ennek felsőbb engedély nélkül, hónapokon át lehet így tartani!... Képtelenség, hogy ilyen fajta oktatásra valaki — az arra hivatottak közül — engedélyt adhatott volna!... És ha mégis tart ez az oktatás: nem kell-e ezért valakinek felelősnek lenni?!... Történhetik-e egy városban ilyen sok időre szóló gyülekezés az előljáróság tudtán és akaratán kívül?!

Azt mondják, hogy ezekből az ifju urakból kántorok, papok lesznek majd — itt, szép Magyarországon!... Hogy ezek fogják hazaszeregetre tanítani a zsidó gyermekeket s ezek fogják hirdetni az Isten igéjét a magyar-zsidók templomaiban, zsinagógaiban és ezek lesznek a magyar-zsidó szülők gyermekeinek katekétái!... Lehetetlen, ezerszer is lehetetlen, hogy Zemplén-vármegyéből, a Kazinczyak, Kossuthok, Andrásyok, Szemerék, Vayak hazájából rebbenjen szét egy ilyen gyász-sereg s hogy ennek szerep jusson a hazai oktatás történetében!...

Nem gyűlölet, hanem hazaszeretet kérdzeti velem: Meddig élzs még vissza Galiczia a mi türelmünkkel?! Meddig élnek vissza még Sárospatak értelmiségének türelmével azok, a kik elnézik azt, a mi ellen tiltakozniok kellene s megengedik azt, a mi — a nemzet és haza szent nevében — üldözni volna kötelességük?!

Hát az volna a magyar-zsidóság hálája a magyar nemzet nagylelkűségéért? Hát az a hála, hogy egy olyan zsidó hitközség, mint a sárospataki, a melynek feltörekvő ifju tagjai olesón hozzájárulnak a közép- és felsőbb iskolai oktatás áldásaihoz, — idegeneket rejtegesen a kebelébe és a helyett, hogy megmagyarosítaná a bőséggel bevándorlókat, hát inkább még meg erősítse őket az idegen érzésben és az idegen tudományban?!... Hát az a hála, hogy a sárospataki zsidóság olyan rabbit fizessen és olyantól nyerjen lelki oktatást, a ki edes hazánk nyelve iránt érzékellen s a ki e miatt elzárkózik Sárospataknak egész közéletétől és a templomban is zsidó és galicziai akar és tud lenni csupán?!...

Nemes Zemplén-vármegye vezérférfiai, tanügyi böles kormánya és ti sárospataki vitéz magyarok: nem ismerek reátok! A Lajthán tülről zúdul ellenünk az átok, mert magyarok akarunk lenni s ime itthon a mi nem-bánomságunk miatt megszapornak az ellenségeink, — a mi levegönk, a mi zsirunkon hizlalódnak! — Hát jól van-e ez így?!

Ha már nem akarná meghallani panaszimat s kicsinylené hazafias aggodalmaimat és Sárospatak becsülete iránt való féltékenykedésemet: — legyen kegyes legalább a Tek. Szerkesztő ur figyelmére méltatni és csillapítsa le az én felháborodott szívemet.

De én hiszem, igen hiszem, hogy Zemplén-vármegye lelkes tanfelügyelősége is felriad az én jaj-zsavamra és vasvesszővel fogja megvédeni az ő örökségét: Mert hát mégis csak *A haza minden előtt* s örök igazság az, hogy *nyelvében él a nemzet*!

Választ kérek, ha egyet, ha tizet, ha százat!*)

Radácsi György.

*) Reméljük és bizvást mondhatjuk, hogy ez filippika nem fog elhangzani a pusztában és az egy, tíz száz választásnál is többit érő leszen a tett, a mi ezt a dörgelemes beszédet nyom követendő. Szerk.

fiakkeres kocsi csónakból (gondola) vannak, az utcáseprők nem csaptak fel szociálistáknak. Hanem a szép olasz nők... ah, ah! Régen tudom s dudolgom azt a nótát: „nincsen olyan lány, mint a tali-lány”, — de hogy ilyen buja szépségű hölgyek is teremjenek, arról már nem szólt a feljebb körvonalozott obsitos bácsi sem. Nyilván azt gondolta: látni kell azt s érezni. Mindeniknek a szemében van valami varázs, mely szur mint a darázs, s éget mint a parázs; de ezt nem fejtegetem tovább, mert a szerkesztő ur itt találná félbe szakítani a közleményt s akkor muszáj volna oda irni: folytatása következik. Pedig az olasz férfiak nem értik ám a tréfát...

Fiumében már hábozni kezdtünk, menjünk-e, ne-e tovább? hiszen mit látni Velenében is agyebet, mint tengert? Bizonyára ott sem sósabb a vize. Pedig e roppant hosszú ut minden szakaszának más-más érdekessége, szépsége, rejtelméi s élvezetei vannak, mint a sakkjátékoknak. Zágrábig az utvonal normális, s a milyen kütünő ebédet kaptunk a horvát fővárosban, mindjárt elhatározzánk, hogy megbocsátjuk a kajla bajuzu horvátoknak a cimer-sértést s ezt nemorándumban hozzuk tudomására a bánnak — ha majd megtanulunk horvátul. A mint azonban a Száván átrog a gyorsvonat, kezdődik a vasutépítész műremeke. Magas hegyek oldalában, óriási sziklatuskók között, veszedelmes kanyargással nyomul beljebb és feljebb a hegyek közzé a vasutvonal. Az összes utasok

Vármegyei ügyek.

A közigazgatási bizottság júl. 10-iki ülésén tárgyalta ügyek közül érdekelni fogja a közönséget, hogy: a „Tokaj-Hegyalja” c. lap ellen, mely egyik minapi közleményében a vármegye közigazgatását pellegérré állította, sajtóper indítására az alispánt följosították, — a vármegye területéről Amerikába kivándorolt június hó folyamán 168, visszajött 69 egyén, — zsidó zugiskolák nem találtattak,*) — **Bencsik István** radi birtokosnak, meggyőződése szerint rajta helytelenül és jogtalanul követelt állami adók miatt benyújtott felebbezését véleményezésre kiadták a kir. pénzügyigazgatónak, — az 1899/1900 évi közuti költségvetés jóváhagyása és leküldése alkalmából követelven a miniszter, hogy a szürnyeg—nagyerdei Bodrog hídja, mely 97,000 ftal van előirányozva, most már tovább terjedő halogatás nélkül fölépíttessék, az iratokat megfelelő hivatalos használatra az alispánnak megfellelő hivatalos használatra az alispánnak kiadták, egyszersmind annak idején a híd építéséhez nyújtandó állami segedelemért most újból részletesen megokolt fölterjesztést intéztek a keresk. ügyi miniszterhez,**) — a tanfelügyelőnek iskolák látogatásáról szóló jelentését, ugyszintén a közig. bíróságnak egy konkrét eset alkalmából hozott ama határozatát, hogy az állami tisztviselők egyházi adó fizetésére nem kötelezhetőek, tudomásul vették, — a vármegyei árvászekhez ez év folyamán 3000 ügydarabbal több érkezett be, mint az elmúlt év első felében; ennek dacára a hátrálék jún. 30-án nem volt több 450 db.-nál, — a közegészség állapota a mult hó folyásán általában jó volt, — a kir. törv. sz.-i ker. börtönben volt a júniusi rablétszám 293, ebből 200—230 rab napszamos-munkát végez az Ujhely határában felújítás alatt levő parlagszölök területén s eddig 100-nál több parlagszölőt újítottak föl, — főispánunk indítványára az igazságügyi kir. miniszterhez, viszonzásul a kegyességért, hogy a szóleink rekonstruálásához megkivántató raberőt rendelkezésünkre bocsátotta, ugyszintén a földmívelésügyi kir. miniszterhez is, hogy S.-A.-Ujhely érdekelt közönségének kérését a legszivesebben támogatta, köszönő föliratot intéztek; — a főispán indítványára továbbá jegyzőkönyvi elősmerést szavaztak **Hlavathy József** kir. főügyész helyettesnek a börtönhelyiségek mintaszerű tisztántartására for-

*) Most fedez föl és leplez le egyet, még pedig a maga nemében ugvanacsak veszedelmelet. R. Gy. kütünő munkatársunk a „Zemplén” második s köv. hasábjain „Egy sárospataki specialitás” c. alatt közölt cikkelyében, melyre erről a helyről is föl hívjuk a dolog elbírálására hivatott körök figyelmét. Szerk.

**) A tárggyal kapcsolatban fölemlítjük, hogy a szóban levő új híd 200 méter hosszúnak van tervezve, — középső része egy nyilással 60 mtr. szélesség fölött vasból, a jobb és baloldali hozzájáró-részek fából építtetnek. Most hogy a szürnyegi híd felső szerkezetét június hó 23-án és a helyreállítás után megint júl. hó 3-án elszakította s magával ragadta a rendkívüli áradat: az új híd fölépítése csakugyan halaszthatatlanul aktuálissá vált. Sürgeti az új híd fölépítését, a stratégiai érdeken kívül, az is, hogy a régi fahíd, melynek felső szerkezetét jégzajlás előtt mindig le kell bontani és zajlás után megint helyreállítani, egyszersmind állandóan jó karban tartani: közuti pénztárunkra, ugyszintén a Felső-Bodrog-szabályozó Társulat pénztárára, évente 3500 ftnyi terhet ró! A közuti pénztár ez idei szerencsétlenségben, t. i. hogy a hidat két ízben is elsodorta a rohanó ár, szerencsése a nagy-erdei és a sárréti birtokosságnak, hogy ez így történt; mert ha a törmelékű, iszaptól eltörlesztelt híd felső szerkezeté meg csak pár óráig is ellenáll a víznyomásnak, akkor a mederből kicsapó ár nemesak a véctöltéseket mossa el, hanem jelentőse volna a n-mihályi járásnak Bodrogmenti egész környékét is, a mi pedig milliókat érő vagyont semmisített volna meg az ideál, hál istennek eddig elég jónak mutatkozó. aratásból. Szerk.

a folyosókon állnak elragadtatással szemlélve a kopár és sivár, de alakulásaiban nagyszerű Karszt-hegységet. Ha hátra felé tekint az ember a kupé ablakából, egész lent látja küszködni az utolsó kocsi, a magyar államvasut aztán megsajnálja a tulságosan lihegő s erőlködő mozdonyt, még egyet fogat belé s úgy másznak fölfelé a hegyre. A his Kulpa patak, mint hűség utitárs, hol közelebb hol távolabb esörtet utánunk, siet a tengerhez, ő is szerelmes belé. De még mindig feljebb! A rongyos kis horvát falvak hazái a roppant magasságából már csak annyinak mutatnak, mint az öklöm. De még mindig feljebb! Már elmaradt az a zóna, hol még terem valami élő növény abban a parányi földben, mit a horvát paraszt prtonyban hord föl alulról keservesen, s kövel rakja körül a néhány négyyszögöl kertecskét, hogy a hóra le ne sodorja mindenestől a Quarneróba. És még mindig feljebb! Már a hegyek gerincén robot a vonat, néha két-három kilométernyi utat téve, hogy egy roppant szakadékot kikerüljön. Tizenkét tunelt olvastam meg, utitársaim a 13-as szám mellett harcoltak, különösen egy német kávékereskedő (könnyű neki, épen Milchnek hívják); végre is engedtem neki, lehet — mondom — de akkor visszafelé Fiume felől kell olvasni. Ja ja, so-so, mond a termetes kávécsarnok, s szent lett köztünk a béke.

A nap már lecsuszamlóban volt a hegyek mögé, mi pedig majdnem egy magasságban

ditott gondosságáért, mert ennek köszönhető hogy a törvényszéki börtönben az egészségi állapotok mi kívánni valót sem hagynak fönn, — közutaink és a műtárgyak a felhőszakadászerű záporok következtében vármegyeszerte igen érzékenyen szenvedtek, úgy hogy az előbbeni állapotba leendő visszahelyezés közuti pénztárunknak 4—5000 ftnyi rendkívüli kiadást fog okozni, — közadókiból befolyt júniusban 23,036 ft 28¹/₂ kr. (most kevesebb mint a mult évi júniusban 128 ft 75 krral) ez évi jan.—júniusig: 298,061 ft 99 kr. (most kevesebb, mint tavaly a hat hónap folyamán: 5468 ft 39¹/₂ krral) hátrálékban maradt: 517,087 ft 92 kr. (most kedvezőbb a mérleg: 64,860 forint 04 krral.) — Végezettel fölemlítjük, hogy Szemanczo István, Keresztes Károly, Szoták Miklós, Matta András, Nyánás Ignác, Balombányi József, Busanyicz János, ifj. Komáromy Mihály, Seba János, Barna Pál és ifj. Szabó Mihály hadköteles egyéneknek kivételes nősülés megengedéseért benyújtott folyamodásaik kedvező elintézés végett pártoló véleménynyel terjesztettek föl a honv. ügyi kir. miniszterhez. — Ezek során a d. e. 9-kor kezdődött ülés d. u. 1-kor végződött.

Ministerek a Beszkideken. Darányi földmiv.-ügyi kir. miniszter még e hó folyamán, legkésőbb pedig augusztus elején, ellátogat *Bereg, Ung, Ugooca* és *Máramaros*-vármegyékbe, hogy rutén-testvéreink s hazánkfiain anyagi sorának jobbra fordításáról gondoskodjék. Széll Kálmán miniszterelnök kilátásba helyezte, hogy erre a szép útjára maga is el fogja kísérni *Darányi* ministert. Kilátásunk van hát, a minek előre is nagyon örüünk, hogy Magyarország fő-miniszterét és a földmívelésügyek szakminiszterét, ha csak átutazóban is, vármegyénk területén viszontláthatjuk és köszönhetjük.

Vasútengedélyezési tárgyalás. A kereskedelemügyi miniszter intézkedéséhez képest f. hó 17-én tárgyalják a tőke-terebes—varannó—csemernyei h. é. vasút engedélyezési feltételeit. A tárgyalásnál jelen lesznek: az előengedélyesek nevében a pesti magyar kereskedelmi bank mint finanszírozó intézet a magyar helyi érdekű vasutak r. t. és *Kober Simon*.

A közutak és váomokról szóló 1890. I. t. c. revidálásával foglalkoznak az arra hivatott keresk. ügyi kir. miniszteriumban. A törvény módosítása azt célozza, hogy a novelláris rendelkezés a mainál közelebb jusson az osztóigazsághoz. A törvény módosításához megkivántató statisztikai adatokat vármegyénkben most gyűjti a számvevőség. A miniszteriumtól kibocsátott statisztikai táblázatnak egyik rovata feleletet kíván erre a kérdésre is, hogy a *pénzintézetek a náluk elhelyezett tőkék kamatai után mennyi adóval vannak megrovva?* ami arra vall, hogy ezután a pénzintézetek is magasabb utadó-kvótával fognak megrovatni, — ellenben nyilvánvaló a miniszter statisztikai táblázatából, hogy a szegény ember utadó-terhén tetemesen könnyíteni szándékozik.

A gálszécsi országos vásár f. é. július hó 19. és 20. napjain lesz.

Verseny tárgyalás. A kassai m. kir. gazdasági tanintézet egyik tisztviselői lakásának 3043 ft 64 krnyi költséggel járó átalakítását a **Folytatás az I. mellékleten**

voltunk vele. „Mos kell mindig kinéz” — figyelmeztet az előbb jelzett cég, — „mindjárt látjunk a tengeri”. Már lefelé robot a magaslatról; a vonat, hogy szinte félteni kell a lezuhanástól; a szeszélyes kanyargások oly mérveket öltenek, mint egy balleriana ballet-figurái. A kopár hegygerinéről visszacsillan a napsugár, a frissen esett márciusi hó mint millió aranyozott fénybogár, vagy ezernyi-ezer brilliánt csillagoeska táncolni látszik a ragyogó napsugárban. Egy-szerre feltündöklik a messze-távolból a nyugodt, ragyogó zöldes kék óriási tükör: — a *tenger*! Ah, nagyszerű, felséges, isteni stb. hangzott az utasok ajkáról. „No mit?” mond a dalmát-partok árendása s most örvend, hogy a birtokait megmutathatja másnak is. A vonat azonban, mint pajzán játékos, ismét elbujt a hegyek közé, de kevés vártatva még pompásabb tábla látszott az öbölből. A víz felszine, sima nyugodt volt, mint a nagy égboltozat; az alkonyodó nap visszaverődött sugarai, ragyogó szinompompával csillámlottak végig a violakékes vízfelületen, mely egyetlen hullám, picinke fodor nélkül enyelgett a rajta lihegő halászbárkakkal, melyek úgy mutattak a magasból, mintha fehér szárnyu lepkék volnának, melyek leszálltak a cethalához esteli vizitre.

(Folyt. köv.)

földmivelségi kir. minister megengedvén, e munkálat biztosítása céljából a kassai kir. áll. ép. hivatal a f. évi július hó 17-ének d. e. 10 órájára zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetett.

Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1899. július 8-ától július 15-éig a) házasságot kötött: 2 pár; b) kihirdetett: 3 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt 14 esetben; d) elhalálozott: 7 egyén.

Levelezés.

Czábócz, júl. 9.

T. szerkesztő ur!*)

Még valamikor a hatvanas évek elején a Szepességéről leszármazott Czábócz községbe Csollák János tanító, kit a gondviselés nyilván azért vezérelt közibénk, hogy tanítói foglalkozása mellett egyébként is használjon népüknek. Kis faluskánk akkortájt földhöztapadt szegény és a szó szoros értelmében véve vad volt s legföllebb csak az a nevezetesség fűződött régi tradíciójához, hogy onnan került ki a legtöbb kéregető, koldus. Csollák János tanító, ki szintén pár évtizeden át 80 ft. fizetése mellett meglehetősen tisztában volt teendőivel; e szerint szöve tehát népboldogító terveit, eltölte magában, hogy legelső sorban is megfelelő szellemi nivóra emeli magára hagyott gyámoltalan népét és azután, ha az isten is úgy akarja, kisérti azt anyagi nyomorból.

Es az sikerült is neki. Nem telt bele sok idő és a derék tanító a gordiusi esemőt, hogy úgy mondjam, egy csapással szerencsésen ketté vágta.

A dolog így történt: Néhai Widder Ignác gatólyi lakosnak volt a czábóci határban egy ezer holdas erdeje, a mely nem hogy neki hozott volna hasznot, de sőt ő ráfizetett évenként legalább is egy-két száz főt. Csollák János persze ezt mind tudta és így nem is volt nehéz neki rábeszélni Widdert, hogy nagy kiterjedésű erdejét adja el a czábóciaknak. A röghöz tapadt felfogású parasztkod azonban mivel hogy merész finánciális kérdésről volt szó, elinte még csak hallani sem akartak erről az egész dologról; szinte megborzádtak, ha olykor-olykor napi rendre hozta előtük a tanító ezt a nagy ügyet. Nagysokára mégis sikerült meggyőznie őket a tanítónak a $2 \times 2 = 4$ abszolút igazsága alapján arról, hogy a kérdéses erdő megvételéhez csakugyan nem szükséges egy krajeár sem, mivel a rengeteg erdő faállománya nyolcvanezer forintnál is többet ér, holott azt Widder Ignác már harmincezer forintba engedte le, mit a vevők tizenöt év alatt könnyű szerrel letörleszthetnek.

A nevezetes jogügylet tizenöt évvel ezelőtt, mondhatni, hogy a Csollák János tanító ösztökölésére csakugyan létre jött. S most, tizenöt év lezajlása után, hová jutottak a czábóciak? Oda, hogy az erdő nemcsak busásan kifizette önmagát, de sőt azonfelül még apróbb nemesi birtokokat is tudtak szerezni. Az ezer holdas erdőterület pedig, melyen ma már újból szálal erdő dacol az idő viharaival, a czábóciak örök tulajdonává lett és így az egykor földhöz ragadt szegény Czábócz most voltaképpen csak azon tőri a jobbik esztét, hogy a rengeteg erdőségből időről-időre rendszeren befolyó tőkepenzét hogyan gyümölcsöztesse a legjobban?

Nagy és igen nagy érdemeket szerzett még Csollák János az ottani uraság, Hadik Barkóczy gróf részéről a volt urbéresek ellenében indított peres ügyben is. Ő volt az, aki sikerrel meg tudta védeni a nép érdekeit és a per-patvaros ügyet szerencsésen lebonyolította. Azután épített ott gyönyörű iskolát, még pedig olyan csudálatos módon lett meg az, hogy a hívek pénzbeli adománnyal sem járultak hozzá. Emberei pedig mind irástudók és legjobb hazafiak.

F. évi június 19. 20. napján a czábóci hegyek alatt rendeztek nagyobb szabású örömmünepet, mely alkalommal a tót atyafiak magyar szóval minduntalan hol a hazát, hol Csollák János tanítót éljenezték.

Jelenvoltak: Ft. Hegedüs Ágoston ker. esp. Szacsurból, Ft. Maleher Béla baesközi lelkész, Stéfán János helybeli lelkész, Seregély Sándor dávidvági lelkész, Antalóczy Kornél sztankóci lelkész, Maleher László baesközi földbirtokos, Pospisil Ferenc nyug. erdész, neje, leánya és földadnagy fia, Kollár Béla és neje dávidvági erdész, Bakó Istvánné s leánya Gizella, Csollák János és neje, Csollák István szacsuri, Csollák László oroszai, Spenik Sándor és neje petróci, Ferencsik József és Lesskó P. Elemér szécs-polyánkai, Dobra Gyula baesközi és ifj. Csollák István szedliszkei tanítók. D. u. 3

*) Ajánljuk a kir. tanfelügyelő igen tisztelt barátunk szives figyelmébe és meleg érdeklődésébe. Szerk.

órákor a nép zeneszó mellett vonult föl a hegyek alá, hol erre a célra elkészített sátrakban terített asztalok körül foglaltak helyet, hogy a gazdag özsonnát jó ízűen elköltse. Nem mulasztván el az alkalmat: ft. Hegedüs Ágoston a néphez szép beszédet intézett, melyben kimutatta, hogy mennyire képes a közakarát, a közérő és kitartás leküzdeni a nehézségeket és előretörni a kitűzött cél felé, mely a jelen esetben Czábócz népének a közboldogulása volt. Nemes hévvel tartott beszéde végén lelkes éljenzések hangzottak el a nép ajkáról Csollák tanítóért.

Ozsonna után apraja-nagyja táncra perdült s kedélyesen vigadott késő estig.

Június hó 20-án reggeli 9 óra tájban ismét az említett helyre vonult a nép zenekísérettel s mulatott a déli órákig, mikor aztán főlzolgálták a jó ízű gulyáshust. A legvidámabb hangulattal folyt mulatozásnak csak az est óráiban szakadt vége, a mikor Lesskó P. Elemér lépett az emelvényre és lelkes szép beszéddel, mely bizony könyveket esalt szeméinkbe, zárta be az ünnepséget.

Adjon a mindenható édes hazánk népének sok olyan lelkes tanítót, mint Csollák János Czábóczon!

Az isten még sok éven át éltesse őt a mi szerető körünkben, a „Simonka” hegy tövében. **S+F.**

Hirek a nagyvilágból.

György nagyherceg, az orosz trón örököse, tüdőgümőkór következtében elhunyt.

Szerbiában a Milán ex-király ellen elkövetett merénylet engesztelhetetlen bosszúra ingerelte Sándor királyt. Az ostromállapot az egész országban, nem véve ki a „hű Belgrád”-ot sem, ki van hirdelve. A radikális párt vezető férfiai, volt miniszterek, nyugalmazott törzstisztek, főpapok és papok elfogatva, láncra verve, börtönben ülnek. Hír szerint az orosz és az osztrák-magyar külügyminiszterek közbeléptek, hogy úgy Sándor királyt, mint édes atyját, Milán volt királyt, a megtorlás munkájában böles mérsékletre serkenték.

Belgiumban a klerikális kormány, hogy elejét vegye a forradalomnak, engedett és visszavonta a választói törvényjavaslatot.

A hágai békekongresszus, mely az úgynevezett „világbéke” alapjainak megteremtése körül fáradozott, némi eredmények fölmutatása után és a jobb jövő kivívása reményében, véget ért.

Hirek az országból.

Mihálkovich Géza dr., a budapesti orvosi egylet egyik európai hírű tanára, legutóbb az egyletnek „rector magnificus”-a, Budapesten, svábhegyi nyaralójában, elhunyt. A mosani orvosi nemzedék fiatalabb része az ő boncolótermében tanulta meg az orvosi tudomány ábc-jét, az anatómiát. Gyomorrák, ez a gyógyíthatatlan betegség, ölte meg életének 55-ik évében. Aldás emlékre!

A főrendi- és a képviselőház nyári pihenőre tért f. hó 12-én tartott ülésésein törvényhozói ténykedését, királyi kézirat alapján, szept. 28-ig elnapolván.

Magyar eskető szertartás. Érdekes, egyszerűsággal örvendtes hírt hozott a táviró: Esztergomban pár nap óta új katolikus eskető szertartáson dolgozik egy országos bizottság, mely az összes egyházmegyék kiküldöttjeiből alakult. Az eskető szertartást Pázmány Péter magyaros alkotása szerint dolgozzák át a legkiválóbb egyházfértek, visszaállítván az eredeti, régi formát.

Fölhívás előfizetésre.

Lapunk t. járátóit, ide érte a tanító urakat is, kiknek előfizetése jún. hó végével lejárt, tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek, — t. olvasóink közül pedig, azokhoz, kiket eddig még nem tisztelhetünk előfizetőink sorában, bizalommal fordulunk, hogy a „Zemplén”-t buzgón támogatni sziveskedjenek.

Lapunk iránya abban a széles és mély mederben, melyet *harminc* év folyásán sajátított ki magának a közügyek mezején, halad továbbra is. Törekvésünk ezután is arra lesz irányulva, hogy tartalmas, mindig tárgyilagos és a közügyek helyes ösmeretét tárgyszó mondandóinkkal előmozdítsuk a józan haladás, a közművelődés, az erkölcsi és anyagi boldogulás nemes, de nehéz és így többünk együttes munkáját igénylő érdekeit.

A jövőben is arra fogunk törekedni, hogy

lapunk méltó maradjon múltjához. Ezt pedig úgy érjük el, hogy legjobb meggyőződésünk szerint mindig igazat írunk. A vármegyei közvélemény szolgálatában mindig az igazság vezetni tollunkat.

T. olvasóinktól és előfizetőinktől pedig reméljük, hogy a közjó érdekében munkáló törekvéseinket méltányolva, mint eddig tették, ezental is mindig többeket és többeket hódítanak a „Zemplén” zászlaja alá; t. munkatársaink pedig ezután is buzgón, hiven, tántoríthatatlanul fognak bennünket támogatni zászlónk lobogtatásában.

Azokat a t. előfizetőinket, kik fűrdőbe, vagy nyaralókba készülnek, ismételve kérjük, tudassák holtartózkodásaikat velünk egy levelezőlapon, hogy a „Zemplén”-t pontosan utánuk küldethessük.

A „Zemplén” előfizetése ez utánra is marad a régi, vagyis:

Negyed évre 1 ft 50 kr.
Fél évre 3 ft — kr.
Egész évre 6 ft — kr.

a „Zemplén”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Különlélek.

— **Királyi adományok.** Ófelsége, kabinet-irodája útján, Szedlár Endre petiesei és Czirbusz Mihály sókúti tanítóknak egyenkint 15 ftnyi legkegyesebb adományt küldött.

— **József királyi herceg** Kassán, f. hó 13-án, már a kora reggeli órákban szemlét tartott a katonai gyakorlóterén a Kassára koncentrált honvédség és így a mieink fölött is, a mely szemlén az összes katonai méltóságok is jelen voltak. A csapatok elvonulása után a királyi herceg legmagasabb megalégedését fejezte a honvédség szép magatartása s fegyelmettségére felett.

— **Személyi hírek.** Székely Elek polgármester holnap néhány heti szabadságra nyirbogdányi birtokára utazik. — Seyfried József, a budapestvidéki kir. törvényszék elnöke, f. hó 13-án Ujhelyben időzött. — Spillenberg István m. kir. honv. minist. ny. számtanácsos és családja Budapestről rokonok látogatása céljából városunkban időznek. — Karsa László kir. táblai bíró és családja Bpestől Ujhelybe érkeztek rokonok látogatására.

— **Hivatalvizsgálat.** A helybeli posta- és táviróhivatal megvizsgálása végett Bene Róbert kir. tanácsos, kassai posta- és táviró-igazgató, f. hó 12-én S.-A.-Ujhelybe érkezett. Beható vizsgálat után a posta- és táv.-hivatalban talált példás rend felett megalégedését nyilvánítván, tegnap hazautazott.

— **Ódry Lehel hangversenye.** A m. kir. operaház elsőrendű baritonéneke, Ódry Lehel, S.-A.-Ujhelyben a vármegyeháza dísztermében f. hó 19-én (szerdán) részben helyi jóteknycélra, hangversenyt rendez. A hangversenyen közre fog működni Várkonyi Béla zeneakadémiai növendék és zeneszerző is, kinek művészi hivatottságát lapunkban közelebb már méltattuk is. Különbözik pedig a hangverseny ballada-ének- és zongora-számokból fog állani. Az Ódry Lehel műsora következő: 1) „Dal az esti csillaghoz” Tannhäuser operából Wagner Rikárdtól. — 2) „Spirito santo”. — 3) „Thom”, a lantos. — 4) „Röck a hullám szellő”, balladák Löwe Károlytól és 5) Keserű borsal „Bánkban” operából Erkel Ferentől. — Helyárok: 1. rendű támlásszék 1 ft. 20 kr. a többi sorban 80 krajeár, belépő-jegy 50 krajeár. — A hangverseny kezdete: 8 órákor. Jegyek előre váltathatók: Szent-Györgyi Vilmos t. barátunk üzletében, ki a jóteknycélra való tekintetből volt szíves a jegyek előjegyzését elvállalni és váltathatók este a pénztárnál.

— **Nyári mulatság.** Folyó hó 9-én az „ujhelyi izr. betegsegélyző társulat” a régi „Nyulkert”-ben sikerült táncmulatságot rendezett, a melyen a közönség olyan szép számmal jelent meg, hogy az egyesület nemes céljaira 300 ft körüli összeg maradt. Az ügyes rendezőseget, élén Widder Gyula elnökkel, méltán megilleti az elismerés, mert az ő buzgóságuk és kozmai Kun Frigyes díszelnök népszerűsége tették a mulatságot olyan fényes sikerűvé, mint a milyen volt. A jelen volt hölgyek névsora a következő, asszonyok: Adler Vilmosné, Burger Dávidné, Dévai Lajosné, Engel Izraelné, Erényi Manó dr.-né, Frenkel Lipótné, Frenkel Antalné, Fried Samu dr.-né, Frommer Mórné, Friss Hermanné, Feder Adolfné (B.-Pest), özv. Friedmann Ignácné (B.-Pest), Fleiszner Frigyesné, Groszmann Gáborné, Grünbaum Hermanné, Gottlieb Ignácné, Haas Bernát dr.-né, Haas Fülöpné, Haas Mórné,

Harsányi Leoné (B.-Váralja), özv. Hell Adolfné, Herczka Schön Regina, Kornstein Ignácné, Knopfler Adolfné (N.-Kövesd), Klein Albertné (Bereczki), Kondor Miksa dr.-né (S.-Patak), László Béláné, Ligeti József dr.-né, Markovits Miksáné, Neuwirth Adolfné, Nagy Armin dr.-né, Polonyi Ignácné, Rosenthal Sándor dr.-né, Reichard Lajosné, Reichard Gyuláné, Reichard Arminné, Reichard Arminné (B.-Pest), Reichard Manóné (B.-Pest), Reich Lipótné (Luka), Roth Józsefné, Rosenwasser Hermanné, Szepessi Arnold dr.-né, Schön Vilmos dr.-né, Strausz Dezsőné (Baja), Schön Miksáné, Schneider Jakabné, Schön Mórné, Schwarcz Hermanné, Widder Gyuláné, Waldmann Adolf dr.-né, Wilhelm Henrikné, Wessely Mórné, Zinner Henrikné, Zinner Adolfné és Zinner Bernátné. — **Leányok:** Bettelheim Berta, Bettelheim Ilona, Burger Margit, Burger Ilona, Burger Katica, Czinner Emma (Bereczki), Deutsch Honor, Engel Laura, Frenkel Honor, Friedmann Sarolta (N.-Mihály), Friss Cilli, Friedmann Lili (B.-Pest), Ferenczi Zsófia (Miskolc), Grossmann Regina, Harsányi Lujza (B.-Váralja), Herczka Ottilia, Hell Sarolta, Knopfler Ella (N.-Kövesd), Knopfler Gizella (Kassa), Klár Jolán (Nagy-Géres), Markovits Zsófia, Markovits Flóra, Nagy Elza, Neuwirth Vilma, Neuwirth Anna, Reichmann Irén (Debreczen), Reich Margit (Luka), Reich Jolán, Roth Zselka, Rosenwasser Rózsa, Szepessi Paula, Polonyi Ilona, Pásztor Ilona, Wessely Szerén, Wilhelm Margit, Zinner Jolán, Zinner Margit.

— **Tokaj-Hegyalja.** Bizonyára érdekelni fogja olvasóinkat az a barátságos hang, melylyel a külföldi szaklapok a *Tokaj-Hegyalja* szőlőinek rekonstrukciójáról megemlékeznek. A Lipésben megjelent „Wein-Börse” pl. így ír a július 1-én megjelent számában: „Tokaj vidékén rendkívüli munkálkodás foly; a szőlők rekonstrukcióját hangyaszigorral folytatják. Egy kiváló főnemestől és nagytermelőtől onnan a következő sorokat kapjuk: „Ha ön ismét idején, bámulni fog azon, hogy itt a szőlőművelés mily lendületet nyert. A Rajna mellékén sem talál oly észszerűen és gondosan megmunkált szőlőket, mint a miyének kivétel nélkül az itteniek. Hihetetlenül hangzik az az összeg, mely a szőlőépítésbe bele van fektetve. Ha az előbbi közönyt folytatott munkálkodásra gondolunk, azt hinnők, hogy egy más nép lakja már a Hegyalját. A kormány is méltatja a szőlőépítés munkáját. A 98-iki borok, melyeket a tavaszi csapraütés után megizeltünk, igen jó minőséget (grossen Wein) ígérnek...”

— **Koncesszió.** Lapunk ma egy hetes számában említettük már, hogy *Szatmari* Armin koncesszióért folyamodott S.-A.-Ujhely r. t. város polgármesteréhez zeneiskola felállíthatása érdekében; folyamodását, — mely azonban a zene-tanári diplomával még fölszerelendő — a szinügi bizottság pártoló véleményével küldötte a tanács elé. Amint értesülünk, hasonló koncesszióért folyamodott legújabb *Molnárné-Dohnál* Anna úrnő is, aki abban a helyzetben van, hogy a bécsi zene-konzervatórium részéről kiállított diplomáját is csatolhatta folyamodásához. Folyamodót, ki már évek során át kiérdemelte nemcsak kiváló zenei kvalitásával, de úgy a zongoratanítás, mint a francia nyelvtanítás terén felmutatott fényes sikereivel városunk urai köreinek legtehetősebb megelégedését, szívesen ajánljuk kérelmével egy a közművelődési és szinügi bizottság, mint a tanács, illetve a közgyűlés pártfogásába!

— **Az időjárás** végre-valahára megembelelte magát. Reggeltől-estig süt a nap, hogy szinte perzsel. Egy hét óta jó idő van az aratásra. — Bort, buzát, egészséget!

— **Hangverseny E.-Bényén.** *Fülöp* Riza, operanékesnő, ma E.-Bényén lép fel ugyanvala programmal, melylyel Ujhelyben akart fellépni. Ugyancsak f. hó 19 és 20-án lép fel a hatvani szintársulatnál a „Ripp” és „Gésák” operetekben.

— **Halálozások.** Részvétellel közöljük, hogy olvasvári *Olchváry* Ferdinándné, szül. *Druzsik* Anna, f. hó 10-én B.-Szerdahelyen meghalt. 12-én d. e. temették el nagy részvétellel. — *Wirtschaftler* Samu, gálszécsi termény-nagykereskedő, f. hó 11-én, tevékeny életének 49, boldog házasságának 27. évében Karlsbadban, a hová csak e héten utazott, hirtelen elhunyt. A megboldogultnak hűlt pormaradványait a gálszécsi izr. sirkertben ma helyezik örök nyugalomra.

— **Juliális a „Hatfa”-fürdőben.** Egy kedves szép mulatságnak voltunk élvezői — írja alkalmi tudósítónk — f. hó 9-én a „Hatfa”-fürdőben, hol *Kozma* Gedeon szőlőskői ref. lelkes és *Tóth* Sándor szőlőskői urad. gazdatiszt rendeztek a szőlőskői ref. iskola javára egy pompás nyári mulatságot. A két rendezőnek nemes indulatú fáradozása, úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben fényes eredménnyel díszeskedhetik, mert úgy a vidékről, mint különösen Ujhelyből a kies fekvésű fürdőskében igen szépszámu közönség szerencsétlenné megjelenésével a jótékony célt. **Megtisztelték** látogatásukkal a mulatságot *Sen-*

nyey István és *Géza* bárók, *Orosz* György huszárszázados és még többen a „haute volée”-ből. És mi mindnyájan, akik ott voltunk, nemcsak hogy nem fogjuk egyhamar elfelejteni a kedves mulatságot, a mulatságból a két rendezőnek mindenkit egyaránt lekötözölő szíves előzékenységet: de még a zempleni jó cigányt sem, aki, tessék elhinni, hogy nem fül-, de szívrepesztően húzta, — no meg a pompás jó s hozzá még olesó uradalmi boroskát sem! A dűsan fölterített asztalok szinte roskadoztak a sok szép asszony csinálta, sok szép leány kínálta, inyesiklandozó ételek tömegétől. A főasztalnál sok dikió is volt, ahonnan szép szavakkal éltették a két rendezőt, *Kozma* Gedeont és *Tóth* Sándort, hogy ilyen fesztelenül otthonias, kedves mulatságot „szerkesztettek,” viszont ők válaszaikban megköszönték, hogy oly szépszámu volt a „hű prenumeráns.” De éltették ám a hölgyeket is, kiknek szintén oroszlánrész jutott a rendezésből. — A sok szép asszony, szép leány, jó cigány, kitűnő bor, izletes eledel, ezek között a halféle is, „mely dicső volt és remek,” a szebbnél-szebb tőstök: kit ne buzdítottak volna fel! Mulatott ott mindenki. Mosolygott még a fájdalom is a jökédv legesapongóbb áradatában. És ropták a táncot az izlésesen díszített táncteremben a késő éjjeli órákig. — A táncos párok pillanatról-pillanatra változó kaleidoszkópjából a következő névsort sikerült feljegyznem: — **Asszonyok:** Bacskay Károlyné, Bock Imréné, Fürjész Tamásné, Gáthy Gézáné, Gáthy Józsefné, Hajzer Endréné, Haraszthy Vincéné, Juresó Agostonné, Kaulics Mihályné, Kiss Géza dr.-né, Kozma Gedeonné, Kozma Antalné (Ladmócz), Kozesnyik Ferencné, Köröskényi Agostonné, Löwe Lajosné, Malártsik Györgyné, Mészáros Viktorné, Ocskay Józsefné, Ocskay Lászlóné, Priboda Kálmánné, Sennyey Géza br.-né, Somogyi Bertalánné, Szép Gedeonné, Szombathy Antalné, Tomasovszky Lajosné, Tóth Sándorné, Ujj Istvánné, Verébelyi Józsefné, Vojnárovits Lászlóné. — **Leányok:** Bacskay Boriska, Fürjész Mariska, Fürjész Ilona, Gajdics Irén, Göllner Aranka, Hajzer Erzsike, Hajzer Ilona, Hlavathy Sárka, Kozma Ilonka, Kozma Jolánka, Köröskényi Mariska, Körössy Gizella, Kuhárszky Helénke, Major Anna, Malártsik Irma, Olchváry Gizi, Somogyi Sárka, Somogyi Erzsike, Szép Ilonka, Szép Zuzsika, Sztankovits Margit, Tóth Ida, Tomasovszky Mariska, Ujj Anna, Ujj Mariska, Ujj Boróka, Vágó Erzsike, Verébelyi Mariska, Vojnárovits Jolán stb. — A minden ízében fényes sikerű mulatság jövedelméből az iskolának is csinos összegecske jutott, mint az mai számunk „Egyesületi Elet” c. rovatában olvasható.

— **Fiatol tolvajok.** Diósy Zoltán, jó családnak 16 esztendő rosz hajtása, a ki már ujhelyi kárposztinas korában is annyi esinyt követett, hogy azért nem egyszer a rendőrséghez került, eehány hó előtt egy társa ruháját ellopta s azzal a városból megszökött. Azóta a környéken csavargott s e közben betört *Persenszky* kis-toronyai ref. pap házába, a honnan néhány forintot s egyéb holmikat lopott. Később két vásott pajtásával még *nyit* rendbeli lopást követett el, míg az ujhelyi esendőrség hurokra kóvetette a fiatal gézengúzokat s bekísérte a kir. törvényszékre.

— **Fülbevaló-tolvajok.** Ujhelyben az utóbbi időben ismételt előfordult ama többé nem ismeretlen fajtája a lopásnak, a mikor a tehetetlen kis leányokat fosztják meg értékesebb fülöngyűgöktől. A mult héten végre sikerült a rendőrségnek két ilyen tolvajt kézrekeríteni. Az egyik *Dávid* Zsófi cigányasszony, a másik *Singlárski* Mari ujhelyi származásu, még csak 16 éves, hanem, sajnos, már romlott erkölcsű cselemlány. Előbbire egy, s az utóbbira három esztét bizonyították rá a fülbevalólopásnak a miért mind a kettőjüket feljelentették a fenytőbíró-ságnak.

— **Telekkönyvet Sztropkónak!** *Fornszek* Béla, a s.-a.-ujhelyi kir. trvsz. érdemes elnöke, a járásbíróóságok vizsgálása alkalmából Sztropkón is megjelent, s meglepetéssel tapasztalta, hogy Sztropkó és vidéke szegénysorsu lakosságának telekkönyvi ügyekben az oly rengeteg nagy távolságban fekvő Homonnára kell járnia. E bajon segítendő, mint értesülünk, már is fölterjesztést tett illetékes helyre az iránt, hogy Sztropkón telekkönyvi hivatal létesítsék. Köszönet és hála törvényszékünk kiváló és ügybuzgó elnökének, ki ez alkalommal is tanújelét adta, hogy vármegyénk szegénysorsu lakosságának életérdekeit szíven viseli. (Btt.)

— **Anyját lopta meg.** *H. F.*-né még csak nem régebien is jómódu asszony hírében állott, aki Ujhelyben egy házat is vásárolt. Utóbb hogy hogy nem, a csöndes házban családi perpatvarok dultak, a minek az lett a vége, hogy férj és feleség különválva éltek. A férj aztán eltávozott, ma sem tudni hová, az asszony pedig attól az időtől úgy erkölcsi, mint anyagi téren a züllés útjára lépett, vagyonkáját lassankint elprédálgatta s a mikor már minden forrás kimerült, végzete a bűn

ösvényére sodorta: meglapta tulajdon édesanyját, akihez egy abauj-vármegyei faluba látogatába ment. A dolog úgy történt, hogy beteg anyja lakásáról egy 3000 forintról szóló szántói takarékpénztári könyvet ellopott, a mire a bankból tetemes összeget kivéven, hazajött Ujhelybe: hanem itt nem sokáig tartott a dinom-dánom, mert az anya panasza után a rendőrség avatkozott a dologba és lefoglalta a még meglévő pénzt. A könyvet azonban nem találták, azt az asszony vallomása szerint menetközben a vasuti kocsiból kidobta.

— **A kerületbeli honvédcsapatok** és intézetek 1899—1900. évi széna, szalma, tűzifa és kőszén, illetve zab szükséglete nyilvános versenyárgyalás útján fog biztosítani. Az erre vonatkozó hirdetmény és szállítási feltételek fizete naponta d. e. 8 órától 11 óráig a helybeli honvéd zászlóalj kezelő tiszt irodájában megtekinthetők.

— **Beiratások.** A tiszaí ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi kollégiomának jogakadémiaján az 1899—1900 tanévre a beiratások f. évi szeptember 1-étől 8-ig eszközöltelnek. A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a kollégiom kebelében fennálló „táptintézet” kedvezményeiben.

— **Inség felvidékünkön!** Sztropkóról írja levelezőnk, ki, mielőtt levélét megírta, személyesen maga is beutazta a sztropkai járást: Szomorú közel jövőnek néz elébe a mi szegénysorsu, mondhatnám már ma is a léttel küzdő felvidékünk lakossága, különösen pedig a sztropkai járás gazdaközönsége. Ugyanis a mult hó 27-étől kezdve minden nap zuhog az eső. A takarmánynemű már is teljesen tönkre van téve. A lekaszált füvet rétségeinkről a zápor mind lemosta, a még le nem kaszált rétségeket pedig beiszapolta. Őszi veteinket a zápor ledöntötte, a vihar megtépásza, földbe, iszapba verte, oly annyira, hogy ez idő szerint aratásra alig lehet gondolni. A burgonya rothadásnak indult, nemcsak a lapályos helyeken, de még a hegyoldalokon és más magaslatokon is. A helyzet kétségbeejtő. Az éhínség kimaradhatatlannul már az őszi hónapokban bekövetkezik. Az erős esőzések következtében a hegyi patakokból nap-nap mellett rohamosan aláfoló víz egyes községeket elárasztott, különösen pedig *S.-Bukócz*, *Nagy-Brezsnyicze* és *Rafajócz* községekben okozott nagy károkat. A gribói patak f. hó 7-én S.-Bukócz községet elöntötte. A víz a házakba is behatolt s nemcsak a kerti vete-ményeket tette tönkre, de a házakat is erősen megrongálta. A szegény nép kétségbeesve néz a legszomorubb jövő elé. —y.

— **Legujabb szenzáció.** Szinte hihetetlen, mire képes manapság a kereskedők élelmessége. A hirneves *Parisi Nagy Aruház* (Budapest, Kerepesi ut 38.) oly páratlan kedvezményben részesíti vevőit, mely általános feltűnést kelt. E fenomenálisan berendezett áruház ugyanis fényképészeti műtermet létesített, ahol bármely arckép után egy művészies kiállításu 60 cm. magasságu fényképet készített s ezt vevőinek minden 10 ftnyi bevásárlásnál ingyen adja, csakis a diszes papírkeretért (passa partout) számít fel 1 ft. 50 krt. Valóban csodálatos, hogyan lehetséges ez, mert a kép oly szép kivitelű, hogy 10 frtot testvérek között is megér, az áruk pedig, legyenek azok: diszmű- és játékarúk, porcellán-, üveg és bőrárúk, vasutórok, férfi-, női divatárúk, teljes konyhaberendezések, nászajándékok stb. mind szolid, jóminőségűek és amellet olesók. Az áruk szabottak, miáltal tulkövetelés is ki van zárva. Kivánatra képes nagy árjegyzéket ingyen és bérmentve küld a cég.

— **Agyonütötte a villám.** Mihalics János paraszt legényt Mező-Laborezon f. hó 6-án délután marhalegeltetés közben agyonütötte a villám. Ugyanis a mint dörögni kezdett s megéredt az eső, Mihalics, ott hagyva a többi pásztortfiut, magával vive egy éves csikáját is, egy távolabb levő odvasfa alá menekült. Szerencsétlenségére, mert a villám abba a fába csapott, a hol a csikóval együtt meghúzódott. A gyilkos villám áldozata lett még két juh is, mely a fa közelében lelegészett. A pásztortfiuknak nem tűnt fel, hogy a zivatar elvonulása után Mihalics nem jött vissza, hanem hazahajtották az ő marháját is. De annál kétségbeejtőbb volt a dolog a fiu anyjának (az apja az alföldre ment aratni) hogy a marha itthon, az ő Ivánjának pedig se hire, se hamva. Rosszat sejtve többmagával mindjárt keresésére indult fiának, de csak másnap reggel találták meg. A szegény Iván egészen meg volt feketedve, a fa alatt összekuporodva, mellette elterülve élettelenül feküdt, a csikó épp úgy, távolabb a két juh is. A köznép egy része a szerencsétlen fiu nagy bűnének, más része pedig annak rója föl a villámesapást, hogy Iván nagy kegyben állott istennél. r. l.

— **Talált aranygyűrű.** Egy köves aranygyűrű találtatott. Igazolt tulajdonosa a rendőrkapitányságnál átveheti.

Folytatás a II. mellékleten.

— **Hivatalos órák rendje.** A kir. pénzügyigazgatóság lapunk utján is tudatja a közönséggel, ugyszintén a közhivatalokkal, hogy a hivatalos órák a beállott nagy hőség következtében folyó hó 15-ikétől kezdve bezárólag szeptember hó végeig hétköznapokon reggeli 7 órától délutáni 1 óráig, vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtti 9 órától déli 12 óráig fognak megtartatni és hogy a f. évi október hó 1-től kezdve hétköznapokon ismét az eddig megállapítva volt délelőtti és délutáni hivatalos órák fognak visszaállítani.

— **Gyógyszerész-gyakornokul** felvétetik egy jó házból való VI. gimnazista oszt. végzett ifjú: **Widder Gyula** Weckerle-téri gyógyszer-tárában (S.-A.-Ujhelyben.)

— **Tüz.** A **Reich Miksa** alsó-hrabócezi lakos tulajdonát képező gőzmalma Nátafalva községben f. hó 7-én éjjel leégett. A község lakossága a helyszínére összeseregelve serényen fogott ugyan az oltáshoz, de az akkor már lángtengerben állott gőzmalomnak teljes megsemmisülését nem lehetett megakadályozni. Ugy látszik, hogy a tüzet rosszakaratu gyújtogatók okozták. A kár 12 ezer forint körül. r. 1.

— **Felakasztotta magát.** Tarczalon f. hó 11-én d. u. 1—2 óra tájban egy Kanyukné nevű 61 éves asszony, gyógyíthatatlan betegsége miatt érzett bánatában, felakasztotta magát. r. 1.

— **20 krért egy tanyai gazdaság.** A „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége“ ez idén rendezte első mezőgazdasági kiállítását Szegeden. E kiállítással kapcsolatban egy tárgysorsjáték is rendeztetik, melynek huzása a kiállítás utolsó napján — szeptember 10-én — tartatik meg. Az első nyeremény 50.000 korona értékű, melyet a sorsjáték rendezésére szervezett intézetek készpénzben, vagy egy szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is megváltani. A többi nyereményt főleg kiállított gazdasági gépek és eszközök képezik, melyek szintén beválthatók készpénzre. Kötelességünknek tartjuk olvasóink szives figyelmét e sorsjátékra felhívni, tekintettel arra a hazafias és közhasznú célra, a melyet az előmozdítani igyekszik, annál is inkább, mert egy-egy sorsjegyet a legszegényebb ember is megvehet, lévén ára csak 20 kr. Mint értesülünk, e sorsjáték iránt szokatlan élénk az érdeklődés s a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek. — Sorsjegyek kaphatók lapunk kiadói hivatalában is.

— **Uj-Tátrafüreden** a vendégek névsora a f. évi jún. 26-tól júl. 14-ig 319 egyént mutat.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárából rendeltek. — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyári Zürichben.** — Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragszandó — 1.

Irodalom.

Az **„Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez“** c. havi folyóiratunknak ez évi, egyszersmind az V. évfolyamnak július havi füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Zemplén-vármegye történelmi földrajza. (XV. közl.) Irta: **Csánky Dezső dr.** — 2. Zemplén-vármegye birtokosai a XVI. században. (Vége.) Irta: **Nagy Gyula.** — 3. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. Tokaj vára képevel. (42. folytatás.) Fordította **Matolai Etele.** — 4. Történeti jegyzetek Zemplén-vármegyéről (42. folyt.) Ford: **Dongó Gy. Géza.** — 5. Szirmai András naplója. (38. folyt.) Közli: **Karsa Ferenc.** — 6. A zempléni nemzetörség (6. folyt.) Irta: **Beke Lajos dr.** — 7. Zemplén-vármegye követi utasításai. (7. folyt.) Irta: **Kerekes György.** — 8. A piaristák Zemplén-vármegyében. (14. folyt.) Irta: **Hudra János.** — **Levelesláda:** 9. Adalék: **Visk, Borócz, Györke és Petrócz** helyrajzához. (VI. Vége.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — 10. A Payzso- és rokonesaládok levelesládájából. (II.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — 11. **Lisza Taxalis.** (3. folyt.) Közli: **Karsa Ferenc.** 12. Három konvenció levél a XVII. századból. Közli: **Dongó Gy. Géza.** — 13. **Tárca:** Fogtam törököt. Irta: **Csák Károly dr.** — 14. Hibaigazítás. — 15. A szerkesztő postája. — A havonként 2—2 nagy iven megjelenő „Adalékok“ előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 2 ft 40 kr. — **Melegen ajánljuk mindenkinek, a kit vármegyénk viszontagságos története érdekelt; főképp pedig ajánljuk a községek figyelmébe; annyival is inkább, mert ebben az évfolyamban már közöljük az egyes községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetését is.**

Iskolai értesítők.

1. A **kegyesrendiek s.-a.-ujhelyi főgimnáziumá-nak** ez idei Ertesítőjét az intézet új igazgatója, **ft. Molnár Pál**, szerkesztette. Még mielőtt az Ertesítő ismertetésébe bocsájkoznám, érdemesnek tartom főgimnáziumunk — a mi büszkeségünk — új igazgatójáról is szólni. Megelégedéssel nyugtathatom meg mindazokat, kik a főgimnázium volt tudós igazgatójának, **Ormándy Miklós dr.-nak**, távozása felett őszintén sajnálkoztak, hogy új igazgatónk méltó utódja elődjének. Kecskeméten, a vidék híres metropolisában professzorokodott, s nem keresve újonnan elfoglalt díszes állását, képzettsége, rendszertete, a rendkormányának beléje helyezett bizodalma váratlanul küldte őt hozzánk s állította főgimnáziumunk élére. **ft. Molnár Pál** tanárkodása alatt is megelégedéssel szolgálta a tanügyet s most, hogy nyugalmasabb állásából a sok zaklatással, gondnal, teendővel kapcsolatos igazgatóságba ment át: az tisztán az ő ambíciójának volt a következtése. Most, hogy közöttünk él, az ő kellemes, nyájas s mindenki irányában előzékeny modoráról ösmert intézeti igazgatókat üdvözöljük benne s tekintettel az ő fiatal korára s fáradhatatlan munkásságára: telve vagyunk a beléje helyezett legszebb reményekkel. — Attérve az **Ertesítő** tartalmára, annak első lapján látjuk a kassai tankerület érdemes főigazgatójának, **Sziebert Ede**, kir. tanácsosnak arcképét, mellette életrajzát, melyet részünkről ajánlunk mindazoknak elolvasására, kik az ő kitűnő egyéniségét még nem ismernek. Kívánjuk mi is, hogy a hazának sok ily tanferfiut adjon az ég! Az Ertesítő II. fejezetében **Hedady Géza** kegyesrendi tanár, a „Zempléni Hírlap“ felelős szerkesztője, a „German derivatio“-ról, különös tekintettel a gót- és az új fel-német nyelvre, értekezik; a tudomány színvonalán járó értekezése szakembereknek való. Egyébként a 8 osztályba felvételre 367 tanuló (7-tel több mint az előző évben) vizsgálatot tett 349, vizsgálatlan maradt 16. E.

2. A **homonnai polg. és felső keresk. iskola** ez évi Ertesítőjét **Kováts József** igazgató szerkesztette. Az Ertesítő I. fejezetében **Révész Imre** tanár értekezik „A bankok fejlődéstörténetéről, tekintettel néhány fontosabb európai jegykibocsátó bank ösmertetésére.“ A nagy fáradsággal és igen tanulságos statisztikai adatokkal szerkesztett értekezés a 4 legnagyobb európai bankot ösmerteti, míg végül 11 jelentősebb állam jegykibocsátó bankjának ugyanegy időbeli fontosabb összehasonlító számadait közli. A vaskos Ertesítő beszámol továbbá az 1898—99. tanév történetéről, a tanítás elvégzett anyagáról; a dalos- és zeneköréről, az iskola segítő-egyesületéről, nemkülönben a „Trefort-kör“ működéséről, melynek ez idő szerint 633 ft 17 kr. készpénzvagyona és 19,609 kötetből álló könyvtára is van. A polgári iskolába beiratkozott 148, a felső keresked. iskolába 105 tanuló. Ertesítőt tett jól: 7, megfelelt: 17, nem felelt meg 7.

3. A **s.-a.-ujhelyi állami elemi iskola** Ertesítője az 1898/99. iskolai év örökre emlékezetes marad városunk kulturájának történetében. Ez isk. éyben jelent meg először az áll. elemi iskola Ertesítője. Tudjuk, sőt éreztük, hogy a felekezeti iskolák mennyire nem voltak elegendők a tankötelesek befogadására, mert hisz évről-évre 400-nál több tanköteles maradt iskolázatlanul. Most már — dicsőség a kezdeményezőknél — a bajon segítve van s ott a „Petőfi“-utcai palotaszzerű épület hirdeti a nemzeti népnevelés izmosodását minálunk is. Az Ertesítőt **Vágó Gyula** isk. igazgató szerkesztette. A tanítótestület 10 tagból és 5 hitoktatóból állott. A leány-osztálynak 363, a fiú-osztálynak 321 tanulója volt.

4. A **s.-a.-ujhelyi róm. kat. elemi fiúiskola** ez évi Ertesítőjében **Fábry Károly** igazgató számol be az elmúlt iskola év történetéről. Az iskolának volt 131 beiratkozott tanulója.

Könyv a magyar tolvajnyelvről. **Jenő Sándor** és **Vető Imre** „A magyar tolvajnyelv és szótára“ címen ritka nagy szorgalommal olyan gyűjteményét hordták egybe a magyar, főként pedig a főváros területén használatos tolvajnyelv szavainak, a minőt akár teljességére, akár viláosságára és áttekinthetőségére nézve még senki előttük. Világos, hogy gyakorlati tekintetben igen nagy hatása lesz ennek a könyvecskének. A bűnügyi nyomozás egyik legfontosabb eszközét adják vele a szerzők a esendő, a jogász és a kriminálista kezébe. Ára 60 kr. Az előfizetés szerzők címére (VII. Király-u. 23. I. 11.) küldendő.

Szövetkezzünk, vagy segits magadon, az Isten is megsegít! Ez a címe a **Bodnár Gáspár** szerkesztette és a „Magyar Földmívelő“ kiadásában megjelenő Népkönyvtár II. teljesen önálló füzetének, mely a hitelszövetkezetek kívánja a néppel megismertetni és megkedveltetni. A füzetke a nép nyelvén, annak gondolkodása szerint van megírva, úgy hogy szinte észrevétlenül látja be népünk szövetkezés hasznát és fontosságát. 68 oldalra terjed a,

ára: 10 kr. A „Magyar Földmívelő“ című heti néplapnak mely nyolc oldal egészséges szellemi táplálékot kívül betenkit egy-egy csinos képpel is kedvesedik olvasói számára, előfizetése negyedévre 50 kr., mely Szatmárra küldendő a kiadóhivatalnak.

Az **0. csó Könyvtár** új füzetei. A **Gyulay Pál** szerkesztésében megjelenő népszerű vállalat pihenő nélkül halad tovább abban a törekvésben, hogy egyesítse magában a hazai és külföldi tudományos- és szépirodalom színe-javát. Oléóságával (egy-egy szám ára potom 10 kr!) kitűnően megválogatott füzetével méltán rá is szolgál arra, hogy minden magyar házbán ott legyenek csinos füzetek. Az Oléso Könyvtár teljes lajstroma minden könyvkereskedésben kapható, valamint külön jegyzéke a fűrdő és úti olvasmányul alkalmas szépirodalmi füzetek is.

SZENÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

párisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest, Bécsi-u. 4.

Raktárunkon található a legszebb és legnagyobb választék **divatos selyemkelmék, esipkék és szallagok**, valamint **gyöngytüllruhák és gyöngytüllkeme-diszekből**. Fekete és színes selyemkelmék 85 krtól 14 frtig. Foulard-, Pongis- és Statns Liberty selymek 65 krtól kezdve. Miré, Pékin, Moiré-Mouisselin minden színben. — Mintákkal kívánatra készsége szogálunk.

Egyesületi élet.

Az „Országos orvos-szövetség zemplén-vármegyei fiókszövetsége“ megállapodásai*)

Az „Országos orvos-szövetség“ zemplén-vármegyei fiókszövetsége“ az orvosi kar ugy anyagi érdekeinek, mint erkölcsi tekintélyeinek védelmére és a humanizmus jelszava által történt visszaélések megszüntetésére egyöntetű és egyhangu határozattal a következőkben állapodott meg:

1. Az orvos rendelő órájára eljáró betegek minden egyes rendelésért **legkevesebb 1 ftot** tartoznak fizetni, csak **kivételes** esetekben szállítható le ezen összeg **egy koronára**.

2. Az orvos lakhelyén, de a **beteg lakásán** történő rendelésnél a látogatási díj **legkevesebb egy forint**. Este 9 órától — reggeli 6 óráig a látogatások díja **legkevesebb 2 ft**.

3. Az orvos **lakhelyén kívül** a fuvar természetben kiszolgáltatása v. megtérítése mellett az első óráért **legkevesebb 3 ft**, a minden utána következő **óráért 2 ft** fizetendő. Éjjel ezen tételeknek 5 ftig a kétszerese, az 5 fton felül a másfélszerese fizetendő.

4. A beteg kívánságára a betegnél éjjelező orvosnak minden óráért **legkevesebb 2 forint** fizetendő.

5. Sebészeti műtétek kölcsönös egyezkedés tárgyát képezik. Szülészeti műtétek minimális díja 15 frt.

6. Orvosi tanácskozásnál (consilium) a consiliarusnak nappal 5 ft, éjjel 7 ftnyi díj jár, mely azonnal fizetendő.

7. Házi orvosi állás tiszteletdíja **legkevesebb 25 ft**. Azon esetben, ha a házi orvosi állás évközben bármely ok folytán megszűnik, az egész évi házi orvosi tiszteletdíj követelendő.

8. Az orvos tiszteletdíját legkésőbb a következő év január hónapját besárolog követelni, követelését esetleg a törvény útján is érvényesíteni tartozik.

9. Ezen díjszabás a „Zemplén-vármegyei orvos fiókszövetség“ minden tagjára kötelező, ennek be nem tartása fegyelmi vétséget képez. A községi és körorvosok jelen díjszabást hivatalos működésükön kívül betartani tartoznak.

Ezen határozat által az orvosi kar nem akarja a humanizmus által reáított teendőit vállalól lerázni, mert ténykedéséit ezentul is a tiszta emberszeretet fogja vezérelni és a valóban szegények ezentul is ingyenes kezelésben fognak részesülni.

S.-A.-Ujhely, 1899. július 8-án.

Ádonyi Mór dr., Blasberger Ignác dr., Braun Márk dr., Erős János dr., Fried Samu dr., Frieder Zsigmond dr., Friedmann Adolf dr., Friedmann Mór dr., Friedmann Vilmos dr., Gábor Gyula dr., Glück Samu dr., Goldstein Kálmán dr., Grünwald Ignác dr., Günzler S. M. dr., Guttmann József dr., Hornyay Béla dr., Horváth Béla dr., Kasztriner Mór dr., Kende Miksa dr., Klein Jakab dr., Kondor Miksa dr., Kovács Mór dr., Krötzer László dr., Kun Zoltán dr., Lengyel Endre dr., Ligeti Albert dr., Ligeti József dr., Löcherer Lőrinc dr., Mendel Hugó dr., Marikovszky Pál dr., Marossy Antal dr., Marton Dénes dr., Matolay Károly dr., Moskovits Vilmos dr., Nánási Adolf dr., Nyomarkay Ödön dr., Obláth Mór dr., Pogány Gerő dr., Rosenberg Bertalan dr., Roth Mihály dr., Roth Jakab, Schön Hugó dr., Schön Vilmos dr., Schwartz Ignác dr., Simonovits Ignác dr., Skirpán Ambrus, Springer József dr., Stern Armin dr., Székely Miklós dr., Szepesi Arnold dr., Tóth Elek dr., Waldmann Adolf dr., Weinberger József dr., Widder Márk.

*) Erre a tárgyra még visszatérünk. Szerk.

— **Hivatalos órák rendje.** A kir. pénzügyigazgatóság lapunk útján is tudatja a közönséggel, ugyszintén a közhivatalokkal, hogy a hivatalos órák a beállott nagy hőség következtében folyó hó 15-ikétől kezdve bezárólag szeptember hó végeig hétköznapokon reggeli 7 órától délutáni 1 óráig, vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtti 9 órától déli 12 óráig fognak megtartatni és hogy a f. évi október hó 1-től kezdve hétköznapokon ismét az eddig megállapítva volt délelőtti és délutáni hivatalos órák fognak visszaállítani.

— **Gyógyszerész-gyakornokul** felvétetik egy jó házból való VI. gimnazista oszt. végzett ifjú: **Widder Gyula** Weckerle-téri gyógyszer-tárában (S.-A.-Ujhelyben.)

— **Tüz.** A **Reich Miksa** alsó-hrabóci lakos tulajdonát képező gőzmalma Nátafalva községben f. hó 7-én éjjel leégett. A község lakossága a helyszínére összeseregelve serényen fogott ugyan az oltáshoz, de az akkor már lángtengerben állott gőzmalomnak teljes megsemmisülését nem lehetett megakadályozni. Ugy látszik, hogy a tüzet rosszakaratu gyújtogatók okozták. A kár 12 ezer forint körül. r. l.

— **Felakasztotta magát.** Tarczalon f. hó 11-én d. u. 1—2 óra tájban egy Kanyukné nevű 61 éves asszony, gyógyíthatatlan betegsége miatt érzett bánatában, felakasztotta magát. r. l.

— **20 krért egy tanyai gazdaság.** A „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége“ ez idén rendező első mezőgazdasági kiállítását Szegeden. E kiállítással kapcsolatban egy tárgysorsjáték is rendeztetik, melynek húzása a kiállítás utolsó napján — szeptember 10-én — tartatik meg. Az első főnyeremény 50.000 korona érték, melyet a sorsjáték rendezésére szövetkezett intézetek készpénzben, vagy egy szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is megváltani. A többi nyereményt főleg kiállított gazdasági gépek és eszközök képezik, melyek szintén beválthatók készpénzre. Kötelességünknek tartjuk olvasóink szíves figyelmét e sorsjátékra felhívni, tekintettel arra a hazafias és közhasznú célra, a melyet az előmozdítani igyekszik, annál is inkább, mert egy-egy sorsjegyet a legszegényebb ember is megvehet, lévén ára csak 20 kr. Mint értesülünk, e sorsjáték iránt szokatlan élénk az érdeklődés s a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek. — Sorsjegyek kaphatók lapunk kiadóhivatalában is.

— **Uj-Tátrafüreden** a vendégek névsora a f. évi jún. 26-tól júl. 14-ig 319 egyént mutat.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendeltek. — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámentesen valamint házhoz s állítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárai Zürichben.**
— Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó —

Irodalom.

Az **„Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez“** e. havi folyóiratunknak ez évi, egyzersmind az V. évfolyamnak július havi füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Zemplén-vármegye történelmi földrajza. (XV. közl.) Irta: **Csányi Dezső dr.** — 2. Zemplén-vármegye birtokosai a XVI. században. (Vége.) Irta: **Nagy Gyula.** — 3. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. Tokaj vára képevel. (42. folytatás.) Fordította **Matolai Etele.** — 4. Történeti jegyzetek Zemplén-vármegyéről (42. folyt.) Ford: **Dongó Gy. Géza.** — 5. Szirmay András naplója. (38. folyt.) Közli: **Karsa Ferenc.** — 6. A zempléni nemzetörség (6. folyt.) Irta: **Beke Lajos dr.** — 7. Zemplén-vármegye követi utasításai. (7. folyt.) Irta: **Kerekes György.** — 8. A piaristák Zemplén-vármegyében. (14. folyt.) Irta: **Hudra János.** — **Levelésládá:** 9. Adalék: **Visk, Boróc, Györke és Petróc** helyrajzához. (VI. Vége.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — 10. A Payzsoss- és rokoncsaládok levelesládájából. (II.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — 11. **Lisza Taxalis.** (3. folyt.) Közli: **Karsa Ferenc.** 12. Három konvenció levél a XVII. századból. Közli: **Dongó Gy. Géza.** — 13. **Tárca:** Fogtam törököt. Irta: **Csák Károly dr.** — 14. Hibaigazítás. — 15. A szerkesztő póstája. — A havonként 2—2 nagy iven megjelenő „Adalékok“ előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 2 ft 40 kr. — **Melegen ajánljuk mindenkinek, a kit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főképp pedig ajánljuk a községek figyelmébe; annyival is inkább, mert ebben az évfolyamban már közöljük az egyes községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetését is.**

Iskolai értesítők.

1. A **kegyesrendiek s.-a.-ujhelyi főgimnázium**-nak ez idei Ertesítőjét az intézet új igazgatója, ft. **Molnár Pál**, szerkesztette. Még mielőtt az Ertesítő ismertetésébe becsajtkoznám, érdemesnek tartom főgimnáziumunk — a mi büszkeségünk — új igazgatójáról is szólni. Megelégedéssel nyugtathatom meg mindazokat, kik a főgimnázium volt tudós igazgatójának, **Ormándy Miklós dr.-nak**, távozása felett öszintén sajnálkoztak, hogy új igazgatónk méltó utódja elődjének. Keeskeméten, a vidék híres metropolisában professzorokodott, s nem keresve újonnan elfoglalt díszes állását, képzettsége, rendszertete, a rendkormányának beléje helyezett bizodalma váratlanul küldte őt hozzánk s állította főgimnáziumunk élére. Ft. **Molnár Pál** tanárkodása alatt is megelégedéssel szolgálta a tanügyet s most, hogy nyugalmasabb állásából a sok zaklatással, gondnal, teendővel kapcsolatos igazgatóságba ment át: az tisztán az ő ambíciójának volt a következtése. Most, hogy közöttünk él, az ő kellemes, nyíjas s mindenki irányában előzékeny modoráról ösmert intézeti igazgatókat üdvözöljük benne s tekintettel az ő fiatal korára s fáradhatatlan munkásságára: telve vagyunk a beléje helyezett legjobb reményekkel. — Attérve az **Ertesítő** tartalmára, annak első lapján látjuk a kassai tankerület érdemes főigazgatójának, **Sziebert Ede**, kir. tanácsosnak arcképét, mellette életrajzát, melyet részünkről ajánlunk mindazoknak elolvasására, kik az ő kitűnő egyéniségét még nem ismernek. Kívánjuk mi is, hogy a hazának sok ily tanferfiut adjon az ég! Az Ertesítő II. fejezetében **Hadady Géza** kegyesrendi tanár, a „Zempléni Hírlap“ felelős szerkesztője, a „German derivatio“-ról, különös tekintettel a gót- és az új fel-német nyelvre, értekezik; a tudomány színvonalán járó értekezése szakembereknek való. Egyébként a 8 osztályba felvett 367 tanuló (7-tel több mint az előző évben) vizsgálatot tett 349, vizsgálatlan maradt 2, kimaradt 16. É.

2. A **homonnai polg. és felső keresk. iskola** ez évi Ertesítőjét **Kováts József** igazgató szerkesztette. Az Ertesítő I. fejezetében **Révész Imre** tanár értekezik „A bankok fejlődéstörténetéről, tekintettel néhány fontosabb európai jegykibocsátó bank ösmertetésére.“ A nagy fáradtság- és igen tanulságos statisztikai adatokkal szerkesztett értekezés a 4 legnagyobb európai bankot ösmerteti, míg végül 11 jelentősebb állam jegykibocsátó bankjának ugyanegy időbeli fontosabb összehasonlító számadait közli. A vaskos Ertesítő beszámol továbbá az 1898—99. tanév történetéről, a tanítás elvégzett anyagáról; a dalos- és zeneköréről, az iskola segítő-egyesületéről, nemkülönbön a „Trefort-kör“ működéséről, melynek ez idő szerint 633 ft 17 kr. készpénzvagyonra és 19,609 kötetből álló könyvtára is van. A polgári iskolába beiratkozott 148, a felső keresked. iskolába 105 tanuló. Érettség-tett jól: 7, megfelelt: 17, nem felelt meg 7.

3. A **s.-a.-ujhelyi állami elemi iskola** Ertesítője az 1898/99. iskolai év örökre emlékezetes marad városunk kulturájának történetében. Ez isk. ében jelent meg először az áll. elemi iskola Ertesítője. Tudjuk, sőt éreztük, hogy a felekezeti iskolák mennyire nem voltak elegendők a tankötelesek befogadására, mert hisz évről-évre 400-nál több tanköteles maradt iskolázatlanul. Most már — dicsőség a kezdeményezőknak — a bajon segítve van s ott a „Petőfi“-utcai palotaszzerű épület hirdeti a nemzeti nevelés izmosodását minálunk is. Az Ertesítő **Vágó Gyula** isk. igazgató szerkesztette. A tanítótestület 10 tagból és 5 hitoktatóból állott. A leány-osztálynak 363, a fiú-osztálynak 321 tanulója volt.

4. A **s.-a.-ujhelyi róm. kat. elemi fiúiskola** ez évi Ertesítőjében **Fábry Károly** igazgató számol be az elmúlt iskola év történetéről. Az iskolának volt 131 beiratkozott tanulója.

Könyv a magyar tolvaj-nyelvről. **Jenő Sándor** és **Vető Imre** „A magyar tolvaj-nyelv és szótára“ címen ritka nagy szorgalommal olyan gyűjteményt hordták egybe a magyar, főként pedig a főváros területén használatos tolvajnyelv szavainak, a minőt akár teljességére, akár viláosságára és áttekinthetőségére nézve még senki előttük. Világos, hogy gyakorlati tekintetben igen nagy hatása lesz ennek a könyvecskének. A bűnügyi nyomozás egyik legfontosabb eszközt adják véle a szerzők a csendőr, a jogász és a kriminálista kezébe. Ára 60 kr. Az előfizetés szerzők címére (VII. Király-u. 23. I. 11.) küldendő.

Szövetkezzünk, vagy segíts magadon, az Isten is megsegít! Ez a címe a **Bodnár Gáspár** szerkesztette és a „Magyar Földmívelő“ kiadásában megjelenő Népkönyvtár II. teljesen önmálló füzetének, mely a hitelszövetkezetek kívánja a néppel megismertetni és megkedveltetni. A füzetke a nép nyelvén, annak gondolkodása szerint van megírva, úgy hogy szinte észrevétlenül látja be népünk szövetkezés hasznát és fontosságát. 68 oldalra terjed a,

ára: 10 kr. A „Magyar Földmívelő“ című heti néplapnak mely nyolc oldal egészséges szellemi táplálékot kínál hetenkint egy-egy csinos képpel is kedveskedik olvasói számára, előfizetése negyedévre 50 kr., mely Szatmárra küldendő a kiadóhivatalnak.

Az **0 eső Könyvtár** új füzetéi. A Gyulay Pál szerkesztésében megjelenő népszerű vállalat pihenő nélkül halad tovább abban a törekvésben, hogy egyesítse magában a hazai és külföldi tudományos- és szépirodalom színe-javát. Olesóságával (egy-egy szám ára potom 10 kr!) kitűnően megvágatott füzetével méltán rá is szolgál arra, hogy minden magyar házban ott legyenek csinos füzetéi. Az Olesó Könyvtár teljes lajstroma minden könyvkereskedésben kapható, valamint külön jegyzéke a fűdői és úti olvasmányul alkalmas szépirodalmi füzetnek is.

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

párisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest, Bécsi-u. 4. Raktárunkon található a legszebb és legnagyobb választék **divatos selyemkelmék, csipkék és szallagok, valamint gyöngy-tüllruhák és gyöngytüllkeme-diszkek**ből. Fekete és színes selyemkelmék 85 krtól 14 frtig. Foulard-, Pongis- és Status Liberty selymek 65 krtól kezdve. Miré, Pékin, Moiré-Mouiselin minden színben. — Mintákkal kívánatra készsége szolgálok.

Egyesületi élet.

Az „Országos orvos-szövetség zemplén-vármegyei fiókszövetsége“ megállapodásai“)

Az „Országos orvos-szövetség zemplén-vármegyei fiókszövetsége“ az orvosi kar ugy anyagi érdekeinek, mint erkölcsi tekintélyeinek védelmére és a humanizmus jelszava alatt történt visszaélések megszüntetésére egyöntetű és egyhangu határozattal a következőkben állapodott meg:

1. Az orvos rendelő órájára eljáró betegek minden egyes rendelésért **legkevesebb 1 ftot** tartoznak fizetni, csak **kivételes** esetekben szállítható le ezen összeg **egy koronára.**

2. Az orvos lakhelyén, de a **beteg lakásán** történő rendelésnél a látogatási díj **legkevesebb egy forint.** Este 9 órától — reggeli 6 óráig a látogatások díjja **legkevesebb 2 ft.**

3. Az orvos **lakhelyén kívül** a fuvar természetben kiszolgáltatása v. megtérítése mellett az első óráért **legkevesebb 3 ft**, a minden utána következő **óráért 2 ft fizetendő.** Éjjel ezen tételeknek 5 ftig a kétszerese, az 5 fton felül a másfélszerese fizetendő.

4. A beteg kívánságára a betegnél éjjelező orvosnak minden óráért **legkevesebb 2 forint** fizetendő.

5. Sebészeti műtétek kölcsönös egyezkedés tárgyát képezik. Szülészeti műtétek minimalis díjja 15 ft.

6. Orvosi tanácskozásnál (consilium) a consiliarusnak nappal 5 ft, éjjel 7 ftnyi díj jár, mely azonnal fizetendő.

7. Házi orvosi állás tiszteletdíjja **legkevesebb 25 ft.** Azon esetben, ha a házi orvosi állás évközben bármely ok folytán megszűnnék, az egész évi házi orvosi tiszteletdíj követendő.

8. Az orvos tiszteletdíjait legkésőbb a következő év január hónapját beszárolag követelni, követelését esetleg a törvény útján is érvényesíteni tartozik.

9. Ezen dijszabás a „Zemplén-vármegyei orvos fiókszövetség“ minden tagjára kötelező, ennek be nem tartása fegyelmi vétséget képez. A községi és körorvosok jelen dijszabást hivatalos működésükön kívül betartani tartoznak.

Ezen határozat által az orvosi kar nem akarja a humanizmus által reárott teendőit válról lerázni, mert ténykedéseit ezentul is a tiszta emberszeretet fogja vezérelni és a valóban szegények ezentul is ingyenes kezelésben fognak részesülni.

S.-A.-Ujhely, 1899. július 8-án.

Ádonyi Mór dr., Blasberger Ignác dr., Braun Márk dr., Erős János dr., Fried Samu dr., Frieder Zsigmond dr., Friedmann Adolf dr., Friedmann Vilmos dr., Gábor Gyula dr., Glück Samu dr., Goldstein Kálmán dr., Grünwald Ignác dr., Günsler S. M. dr., Guttmann József dr., Hornyay Béla dr., Horváth Béla dr., Kasztriner Mór dr., Kende Miksa dr., Klein Jakab dr., Kondor Miksa dr., Kovács Mór dr., Krötzer László dr., Kun Zoltán dr., Lengyel Endre dr., Ligeti Albert dr., Ligeti József dr., Löcherer Lőrinc dr., Mendel Hugó dr., Marikovszky Pál dr., Marossy Antal dr., Marton Dénes dr., Matolay Károly dr., Moskovits Vilmos dr., Nánási Adolf dr., Nyomárkay Ödön dr., Obláth Mór dr., Pogány Gerő dr., Rosenberg Bertalan dr., Roth Mihály dr., Roth Jakab, Schön Hugó dr., Schön Vilmos dr., Schwartz Ignác dr., Simonovits Ignác dr., Skirpán Ambrus, Springer József dr., Stern Armin dr., Székely Miklós dr., Szepesi Arnold dr., Tóth Elek dr., Waldmann Adolf dr., Weinberger József dr., Widder Márk.

*) Erre a tárgyra még visszatérünk. Szerk.

Nyilvános nyugtató.

A „Bodrogközi négyesület” f. évi május 23-iki ünnepségére az eddig befolyt 1354 fton felül újabb befizetett Miklós Béla 10 fton s így mostanáig befolyt összesen 1364 ft. Oláh Ignác pénztáros.

Nyilvános számadása

az első s.-a.-ujhelyi izr. betegsegítő egyesület folyó hó 9-én tartott nyári táncmultságának.

Adományokból befolyt	70 ft 50 kr.
Belépő díjakból	220 ft — kr.
Felülfizetésekből	112 ft 60 kr.
Összesen:	403 ft 10 kr.
Kiadás	91 ft 92 kr.

Az egyesület céljára maradt: 311 ft 18 kr.

Felülfizettek 21 fton: Kozmai Kun Frigyes. — 10 fton: Widder Gyula. — 6 fton: Juhász Jenő. — 5 fton: Zinner Henrik. — 4-4 fton: Schön Sándor, Schön Vilmos dr., id. Reichard Mór és Csernyiczky János. — 3 fton: Haas Fülöp. — 2-2 fton: Halász József, Haas Mór, Markovits Miksa, Weisz Mór, Roth József, Knopfler Adolf (Nagy-Kövesd), Ligeti József dr., Fried Samu dr., Haas Bernát dr. és Breiner Herman. — 1-1 fton: Roth József dr., Czako Ignác, Moskovits Vilmos dr., Reichard Dénes, Reich Artur (Luka), Kornstein Jenő, Zinner Bernát, Schusztler Norbert, Vértessi Zsigmond, Erényi Manó dr., Landesmann Miksa, Cséri Herman (Varanno), Radó Miklós (Páczin), Zinner Adolf, Stern Armin dr., Frenkel Antal, Frenkel Lipót, Roth Mór, Berezik Nándor, Grosse Odón, Blum Artur (Tolesva), Polonyi Ignác, Polonyi Elemér, Nagy Armin dr., Wessely Mór, Fleiszner Frigyes, Wilhelm Henrik, Klein Albert (Bereczki), Rónai Jenő, Neuwirth Adolf, Szemere Emil (Toronya), Szepesi Arnold dr., Rosenthal Sándor dr., Nemes Sándor, Kondor Miksa dr. (S.-Patak), Blau Béla (Velejte), Dévai Lajos, Grünspan Herman, Kornstein Róza, Reichard Gyula, Reichard Armin, Reichard Lajos, Kádár Gyula, Bilanovits István. — 50-50 krt: Schön Andor, Windt Jakab, ifj. Hlavathy Béla, Olmosi Jenő, Moór Henrik, Schönfeld Henrik (Tolesva), Láng Ferdinánd, Kesztenbaum Lajos, Hetényi Adolf, Klein Zsigmond, Gottlieb Ignác, Fuchs Miksa, Fuchs Mór (Tolesva), Schön Mór. — 10 krt: Kellner Ernő.

Jegyeiket megváltották 5 fttal: Wallis Gyuláné szül. Somogyi Ilona grófnő. — 4 fttal: Kávási Soma (Béla-tanya). — 3-3 fttal: Guttman Mór (Luka), Haas Adolf. — 2-2 fttal: Vécsey Sándor br. (B.-Szerdahely), Kellner Ede (Nyiregyháza), Widder Herman (N.-Mihály), özv. Hornyay Ferencné, Lomniczer és Fial. Akos Arnold (Kassa), Roth Adolf (B.-Szerdahely), Braun Márk dr. (Páczin), ifj. Roth Hugó, Rosenbergné Bernát dr., Szücs Jenő és Guttman Armin. — 1 ft 50 krral: Hirschmann J. — 1-1 fttal: Roth Vilmos, Iczkovits Jakab, Hlavathy József, Hutter Kálmán (Batonya), Dávidovics Adolf (M.-Jesztreb), Lefkovits Adolf, Blumenfeld József, Weisz Emil, Rosenberg Samuel és Krausz Henrik.

Kedves kötelességet teljesítünk akkor, midőn a rendezőknek támogatásukért, valamint a nemes szívű adakozóknak jótéteményeikért köszönetünket nyilvánítjuk.

S.-A.-Ujhely, 1899. júl. 14-én.

Az egyesület választmányának nevében:

Reichard Jenő, Haas Mór, Widder Gyula,
e. titkár. e. pénztáros. e. elnök.

Nyilvános számadás és köszönet

a szőlőskői ref. iskola javára július 9-én a „Hatfa” fűrdőben rendezett batyu-táncmultságáról.

Bevétel belépődíjakból:	66 ft — kr.
felülfizetésekből:	63 ft 70 kr.
Összesen:	129 ft 70 kr.
Kiadás:	77 ft 70 kr.
Tiszta jövedelem:	52 ft — kr.

Felülfizettek 10-10 fton: Sennyey István br. (Páczin), Sennyey Géza br. (Csörgő). — 5 fton: Greksa Ignác (Kir.-Telek). — 4 fton: Kozma Gedeon (Szőlőskő). — 3 ft 50-3 ft 50 krt: Gáthy József (Csörgő), Filipovits Sámuel (Szőlőskő). — 3-3 fton: Stilmann Lajos (Mád), Teleky László (M.-Zombor). — 2-2 fton: Mailáth József gf. (Perbenyik), Orosz György huszárcapitány (Nyiregyháza), N. N., Tóth Sándor (Szőlőskő). — 1 ft 50-1 ft 50 krt: Csizy Béla, Gáthy Géza (Ujhely). — 1-1 fton: Gyulai Ignác, Stéphan István, Zvolenszky József (Ujhely), Köröskényi Agostonné (Kolbása). — 70 krt: Haraszthy Vince (Ladmóc). — 50-50 krt: Szép Gedeon, Kaulits Mihály, Kiss Géza dr., Oeskey László, Beregszászy István, Mészáros Viktor, Bock Imre, Tomasovszky Lajos, Thót Kálmán, Boór Jenő (Ujhely), Haizer Endre (Hardicsa), Várlaky Sándor (Czéke), Thót Ida, Kuhárszky Helén (N.-Kázmér).

Fogadják úgy a nemesszívű felülfizetők, valamint a mulatságon résztvevők is hálás köszönetünket.

Szőlőskő, 1899. július 1.

Tóth Sándor, Kozma Gedeon,
mint rendezők.

A tarozali önkéntes tűzoltó-egyesület alapítókéjét gyarapítandó. hó 9-én a „Csere” nevű erdőterületen majális tartott, melyen a tokaji társ-egyesület is részt vett 14 derék tagjával. A majális, egy erkölcsi mint anyagi oldaláról nézve, kedvezően sikerült, a mennyiben a tiszta jövedelem 35 ft. körül jár. A felülfizetők fogadják az egyesület szíves köszönetét. r. 1.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: Schneider Jakab. —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S. A.-Ujhelybe küldendők.

A homonnai esperesi kerületben lévő elemi népiskolák relációja az 1898-99 tanévben.

I. Cziróka-Hosszmező. Az I. és II. oszt. tanítója: Schmidt József okleveles. Tankötelessék száma: 83. Vizsgálaton jelen volt 78. A tanító ez iskolai évben sokkal nagyobb gondot fordított a tanításra, mint az előbbiekben, minek folytán a gyermekek is jobb eredményt mutattak fel jelenleg, mint az előző években. Tanterme rendetlen, piszkos volt. Az iskolai padok rozsak és a törvény kívánalmainak meg nem felelnek.

b) III. és IV. osztály tanítója: Kertész Gyula okl. Gyermekek száma: 82. Vizsgálatra megjelent: 77. Mint eddig, ez évben is nagy szorgalmat és igyekezetet fejtett ki a fiatal tanító a gyermekek tanításában, mit a szép eredményrel megtartott vizsgálat fényesen igazolt. Szorgalma dicsérendő. Tanterme rendes, tiszta.

c) Az óvó vezetője: Schmidté-Nyeste Róza. A mennyiben az óvó nevezett vezetőnője ez idén a maga segítségére értelmes és szorgalmas okl. dadát hozatott óvójába, a tanítás ez évben teljesen rendben ment. A gyermekek a buzgó dada vezetésére alatt karácsony előestéjén igen szép eredményt mutattak fel.

Nagy-Kemencze. Tanító: Jablonszky Sándor. Gyermekek száma: 150. A nem okleveles tanító tehetségéhez képest ez évben is mindent elkövetett, hogy az eddig elhanyagolt gyermekekkel eredményt mutathasson. Célját el is nyerte, a tanítás eredménye jó, szorgalma dicsérendő.

Modra. Tanító hiányában a tanítás szünetelt.

II. Felső-Körtvélyes. Tanító: Pollák Gyula okl. Tankötelessék száma: 78. A tanító betegsége miatt az évvizsgálat megtartható nem volt.

Rovnán, iskolai helyiség s tanító hiányában a gyermekek nem tanítottak.

III. Göröginye. Tanító: Schvarecz János okl. Gyermekek száma: 62. Részint a tanító, részint a hitközség és iskolaszék nembánomsága, a tanítás iránt nem érdeklődés folytán a gyermekek — mint értesültem — igen hanyagul jártak az iskolába, sőt a tanév vége felé pláne sehogy, minek következtében a vizsgálat megtartani nem lehetett. A népoktatás ez állapota nagyon elszomorító.

IV. Homonna. Az iskolai vizsgálatok jún. hó végén lettek megtartva, egy a fiu-, mint különösen a leány-osztályokban a tanulók elég jó feleleteket adtak.

V. Izb.-Hosszmező. Tanító: Gyömbér György okl. Tank. száma: 50. A papi gyűlés alkalmával jún. hó 13-án megtartott vizsgálat alkalmával a tanító megmutatta, hogy érdemessé tette magát arra a 25 fton „Andrássy”-díjra, melyben a múlt évben részesítették. A jelen volt kerületi papok nagy örömmel hallgatták a szép magyar feleleteket, melyeket a gyermekek minden tantárgyból adtak. A tanító szorgalma és igyekezete dicsérendő.

VI. Leskőcz. Tanítók hiányában ez idén is, mint megelőző években úgy az anya-, mint a fiókegyházban a tanítás szünetelt.

VII. Lyubisse. Tanító: Apáthi Ágoston okl. Tank. száma: 80. A tanító részint aggkora, részint közbejött betegsége miatt keveset tanított s így a felmutatott eredmény is kevés, ki nem elégtű. Ezen okok miatt az öreg tanító a jövő tanév kezdetétől a főt. egyházmegyei hatóság intézkedésével, mint munkaképtelen nyugdíjba helyeztetik, hogy adja át helyét egy jobb erőnek, a ki megértve az ottani lelkesnek a tanügy iránt való buzgalmát, képes legyen az elhanyagolt állapotokat rendezni és egy jó iskolát teremteni.

VIII. Papina. Tanító: Halykó Antal okl. Tank. száma: 98. Ezen iskola a fent nevezett tanító vezetése alatt egyike volt a kerület legjobb iskoláinak. Fájdalom, ez a jó tanító még május elején átment más állomásra s így az évvizsgálat is korábban tartatott meg, és pedig jeles eredménnyel.

IX. Örmező. Tanító: Veszperényi József okl. Tank. száma: 86. A tanító dacára előrehaladott korának s tekintve, hogy régi tanító, mindazonáltal buzgalma és igyekezete folytán ez évben is kötelességének teljesen megfelelt. A gyermekek a megtartott vizsgálat alkalmával az előadott tantárgyakból jó feleleteket adtak.

b) Barkó. Tanító: Berleczi István okl. Tank. száma: 90. Mint az előbbi években, úgy ezen tanévben az eredmény gyenge s nincs kilátás ahhoz, hogy jövőre jobb legyen, mivel egyrészt a tanító igen gyenge tanító, másrészt a községi elöljáróság igen hanyag, nem végzi kötelességét; a gyermekek hanyagul járnak az iskolába, sőt a vizsgálatra is alig haramada jelent meg. Igen kívánatos volna, hogy ezen iskola tantermében a padok kijavíttassanak és átalakíttassanak.

Nátafalva. Tanító: Puka Demeter okl. Tk. száma: 145. Csak dicsérettel és elismeréssel szólhatok ezen iskoláról, mert egyike azoknak, melybe mindenkor a legnagyobb örömmel megy s a legnagyobb meglepéssel távozik onnan az ember. A derék tanító már több éven keresztül folytonosan egyenlő buzgalom- és szorgalommal tanít. A rend, a tisztaság, az iskolában uralkodó fegyelem, a gyermekeknek a tanítójukhoz való ragaszkodása, minden tanulónak ugyszólván kivétel nélkül adott helyes és értelmes feleletei valóban meghatják az embert. Majd minden évben jutalom- és elismerésben részesítetik e buzgó tanító. A múlt évben szorgalmáért s fáradozásáért az „Andrássy”-féle alapítványból 25 fttal volt jutalmazva, melyet igen is megérdemelt.

X. Petécz. Tanító: Szedlár András okl. Gyermekek száma: 70. Az adott feleletekből nyilván kitűnt, hogy a tanító az előbbi évekhez képest ez idén nagyobb szorgalommal tanított. A haladás tagadhatatlan, a felmutatott eredmény kielégítő.

b) Helmeckze. Tanító: Hlopák Mihály. Tank. száma: 62. A tanító mint a múlt évben, úgy most is igen jól tanított. Minden igyekezetét oda irányozta, hogy a nekie nyújtott nagy kegyre magát érdemessé tegye. Tanított buzgón egész odaadással és páratlan szorgalommal, mit a gyermekek feleletei kellően igazoltak. Ezen szormáért a nevezett tanító a megyés püspök ur öxciájától 15 ft jutalomban részesítették.

c) Kis-Kemencze. Tanító hiányában az előadás szünetelt.

XI. Szinna. I. és II. oszt. tanítója: Hovathy Gyula okl. Tank. száma: 155. Ezen iskolai tanévben a gyermekek között kiűtött betegség miatt az iskolák felsőbb rendelet folytán a legnagyobb szorgalmi időben majdnem három hónapig be volt zárva s így a tanítás sem volt teljes. Hozzávéve még azon körülményt is, hogy a tanító nem igen nagy buzgósággal néz a tanítás után, továbbá, hogy a tank. száma igen nagy, az eredmény ezen két osztályban gyengének minősítendő.

III. és IV. oszt. tanítója: Balázs Mihály okl. Tank. száma: 71. Dacára a fentebb említett körülmények, t. i. hogy a gyermekek majdnem 3 hónapig nem jártak iskolába, mind a mallett reményen felül jeles vizsgálatot tettek. A tanító szorgalma pótolta az iskolai mulasztásokat; kettőztetett erővel fogott a tanításhoz, hogy érdemessé tegye magát azon 50 forintnyi „Andrássy”-féle jutalomra, melyben a múlt évben részesült. A IV. osztályu tanulók az előadott tantárgyakból magyar nyelven a mondotakat teljesen átértve feleltek s jeles eredményt mutattak fel.

A z.-szinnai kisdédővóban, a mennyiben a múlt tanévben annak vezetését egy ügyes okl. segédővónó vette át Horváthyé-Kniszner Erzsébet kinevezett ovónótól, ki családi körülményei miatt nem volt képes kötelességének teljesen megfelelni, az oktatás egész rendben folyt le. A kis tanulók Karácson előtti napon igen szépen tüntették ki magukat a magyar beszédben, énekek és játékokban.

b) Cziróka-Béla. Tanító: Lengyel István okl. Tank. száma: 130. A fiatal tanító minden igyekezetét oda fordította, hogy nagyszámu növendékeivel jó vizsgálatot tétessen. Célját el is érte, a gyerekek minden tantárgyból sikeresen és szépen feleltek. A tanító szorgalma dicsérendő és jutalmazandó azért is, mivel az ismétlő-iskolásokat 15 éves korukig a legnagyobb buzgalommal és jó eredménnyel oktatja.

c) Józsefvölgy. Tanító: Pilát Ferenc okl. Tank. száma: 91. Nagyreményeket fűztünk ezen fiatal tanítóhoz, ki a kassai képzőt jelesen végezte, de reményünkben csalatkoztunk, nem ugyan a tanító hanyagsága, hanem betegsége következtében. A szerencsétlen fiatal ember

szélütötte meg különösen a lábára, mely betegség akadályozza őt abban, hogy jól tanítson. A vizsgálat, eredményében gyengének minősíthető.

XII. Udva. Tanító: Vargovics Mihály okl. Tank. sz.: 104. A tanító, ki a múlt évben kifejtett szorgalmáért és igyekezetéért, nemkülönben a gyermekekkel a magyar nyelvben eszközölt haladásáért az 50 ftnyi „Andrássy“-féle jutalomban részesült, ez idei vizsgálat alkalmával is megmutatta, hogy ezen jutalomra igen is rászolgált. Nagyobb igyekezetet és buzgalmat nem lehetett kifejtteni egy iskolában, mint a milyent az udvaiban tapasztaltam, minek következtében a gyermekek minden tárgyból teljesen feleltek s a magyar nyelv elsajátításában is szép előmenetelt is tettek. A szegény példás viseletű tanító elismerést és dícséretet érdemel.

b) Velyopolya. Nincs iskola.

Kelt Z.-Szinnán, 1899. jún. hó 10-én.

Lehoczky Endre,

Homonna egyházi esperes,
ker. egyh. tanfelügyelő,
z.-szinnai plebánus.

A málczai izr. elemi iskolában június 29-én fejezték be az iskolai évet szép egymásutánban folyó vizsgálatok, verselés és ünnepies dalok előnéklése mellett. Összintén megvallom, hogy ez alkalommal egy igen élvezetes és kellemes órát töltöttem ez iskola falai között. A szépen díszített és különben is jól berendezett iskolán, valamint a növendéksereg minden mozdulatán meglátszik a harmónikus rend és a jó fegyelem. Végig hallgattam az I-V. osztályu növendékek feleleteit, majdnem az összes előírt tantárgyakból és mondhatom, hogy a precíz, megdöntött feleletek, a szabatos magyar kifejezés, meglepő hatással voltak reám. — És ha ily céltudatos, hűségesen végzett munkának a jutalma az elismerés, ugy kétségkívül megérdemli azt ezen iskola tanítója, Lebovics Izsák, a ki 12 év óta buzgóan fáradozik e helység és vidéke fiatal zsidó nemzedékét értelemben és érzelemben magyar honpolgároká nevelni. — Csakhogy, sajnos, ez iskolát a szegény zsidó hitközség önjerejéből alig bírja tovább fenntartani. Kár volna pedig e vidék egyetlen rendszerezett jó zsidó iskolának segély híján elenyészni.

Egy jelen volt.

Közgazdaság.

Hitelszövetkezetek megalakítása.

Andrássy Sándor gróf és Haraszthy Miklós, a járás főszolgabírája, f. hó 9-én M.-Laborezra jöttek, hogy tanácskozzanak a M.-Laborez és környéke számára megalakítandó hitelszövetkezet dolgában. A tanácskozásra meghívták környékünknek valamennyi lelkészét is, mivel a grófnak az az elve, hogy minden községben maga az illető pap vegye kezébe az ügyet, hogy így a köznép annál nagyobb bizalommal viseltessék a szövetkezet iránt. A tanácskozás sikere! végződött, mert közakarattal elhatározták a hitelszövetkezetek megalakítását. A Társasbéd után, melyet a gróf adott vendégeinek, öméltsága a gróf megígérte, hogy a hitelszövetkezet létrejötté esetén „fogyasztási szövetkezet“-et is alakít, a mi szintén nagy jótétemény lenne az egész Laborez-völgy szegény népére nézve.

Szerencséről írják lapunknak: Andrássy Sándor gróf kezdeményezése folytán a szerencsi járásban is élénk mozgalom indult meg a hitelszövetkezetek létesítése ügyében. Mád, Tállya, Szerencs, Megyasszó, T.-Lucz, Harkány, Bekes, L.-Bénye, Kesznyéten, H.-Németi, T.-Szada és M.-Zombor községek érdekeltsége a Pintér István főszolgabíró elnöke mellett tartott értekezleten egy értelemmel a hitelszövetkezetek létesítése mellett foglalt állást. Tudósítónk reméli, hogy a mint Andrássy Sándor grófnak kilátásba helyezett személyes megjelenése bekövetkezik, a megalakulás minden nehézség nélkül fog megtörténni, mert a nép az elsőrendű községek legnagyobb részében örömmel fogadja a hitelszövetkezetek eszméjét és remélhető, hogy a nemes gróf és a főszolgabíró fáradozásaik eredményre fognak vezetni.

Hogyan lehet egy rossz talajt a gyümölcsfa ültetésére alkalmassá tenni?

Ha valakinek, ugy a kisgazdának első sorban áll érdekében az, hogy a gyümölcsfatermeléssel foglalkozzék; érdekében áll ez annál is inkább, mert a gyümölcsfatermelésben egy feltétlenül biztos jövedelmező gazdasági ággal rendelkezik.

Ha csak minden gazda ember 20-25 gyümölcsfát bir, már legalább is ugyanannyi véka gyümölcsre számíthat, a melyet mindenképp értékesíthet vagy saját háztartásában, vagy a piacon.

A gyümölcsfatermelést felkarolni es előmozdítani éppen azért felette kívánatos még oly helyen is, hol a talaj gyümölcsfatermelésre eredeténél

fogva nem alkalmas; meg kell azt tenni annál is inkább, mert egy rossz talajt megjavítani s gyümölcsfa termelésre megfelelővé tenni nem nehéz.

Tudvalevő, hogy a gyümölcsfa épp oly élőlény, mint akár az ember, akár az állat. A gyümölcsfa is csak akkor képes vegetálni ha van elegendő tápláléka, ha a talaj erőteljes s ásványi anyagokban nem szegény.

Amennyiben tehát a talaj nem volna ilyen, mesterséges uton kell azt ilyené tenni. Nem kell azt gondolni, hogy a gyümölcsfa csak a vályogtalajon, vagy a márgatalajon terem meg. Szépen díszlik az egyéb talajon is, ha a kellő javításokat megteszük.

Igy pl. tegyük fel, hogy van egy tiszta agyagtalajunk; ez, mint ilyen, káros a gyümölcsfának, mert nagyon nedves és hideg, már pedig a talajnedvesség és tulhedegegy gyökérrohadást, s egyéb betegséget idéz elő. Ily agyagtalajt olyképp teszünk gyümölcsfatermelésre alkalmassá, hogy a fa részére szolgáló gödröt még ősszel megássuk legalább is egy méter mélységre; a gödrből kikérülő földet a gödör körül felhantoljuk, hogy az a tél fagyától megporhanyuljon, tavasszal a földet egy kis mésztrágyával keverjük s újból gödörbe hanyjuk; viszont ha van pl. sáraz, meszes talajunk, akkor azt agyaggal keverjük s így azt kissé nedvesebbé tesszük; a nagyon száraz homokot pedig szintén agyaggal keverjük, mielőtt még a fát elültetnők.

Ha ilyen módon megjavítottuk már földjeinket, akkor arról is kell gondoskodni, hogy a gyümölcsfa tápláló anyagokban ne szenvedjen hiányt. E célból a trágyák különböző neveit fogjuk alkalmazni és pedig legcélszerűbben a komposztot és a műtrágyákat. Utóbbiakat legjobb oldat alakjában használni olyképp, hogy a fa körül lyukat ütünk egy vaslyukasztóval es ebbe az őszi hónapokban, leginkább november elején, egy két öntözőkannával olyan trágyalevet öntünk be, mely minden fara számított 1-1 1/2 kg. szuperfoszfát oldatból áll.

Szőlő- és gyümölcs kiállítás Szegeden.

A szegedi országos gazdasági kiállítás keretében szeptember 3-10 szőlőkiállítás is lesz. Felkértek mindazok, akik a kiállításon résztvenni óhajtanak, hogy bejelentéseiket legkésőbb augusztus 1-éig tegyék meg, mert későbbi jelentkezés figyelembe nem vétetik. A szőlő kiállításra részvételi díj 50 krajcár, azonkívül minden külön faj után még 20-20 krajcár. Minden fajtából legalább 4-5 fürtöt kell beküldeni, melyek a fürtnyélre kötött cédulával jelölendők meg. Bővebb felvilágosítást és bejelentő-íveket Drucker Jenő csoportbiztosnál lehet szerezni (Budapest, Köztelek.)

Szeszfőző-tanfolyam Budapesten.

A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete f. hó 23-ától augusztus 5-ig a Közteleken tartandó szeszfőző-tanfolyamot nyit. A tanfolyam a szeszgyártás és szeszadózás technikáját és általában a szeszfőzéssel összefüggő kérdéseket öleli föl. A tanfolyamra jelentkezni lehet július hó 18-ig a Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete titkári hivatalánál (Budapest Köztelek) A részvételi díj 20 ft, mely a jelentkezéssel egyidejűben küldendő be az egyesület pénztárához.

Vármegyei Hivatalos Rész.

16419 sz. T. Zemplén vármegye alispánjától.
A 10 főszolgabírónak és S.-A.-Ujhely r. t. város polgármesterének.

Tudomásul vétel és közhírré tétel végett kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1899. évi június hó 28-án.

Matolai Etele alispán.

Másolat.

Földmivelségi m. kir. minister 39.137/III. 99. szám. 1897. évi június hó 22-én 3491. eln. számú rendeletem hatályon kívül helyezése mellett tudomásul vétel és megfelelő kihirdetés végett közlöm, hogy az angol kir. földmivelségi minister 1899. évi február hó 1-én a 78/u. sz. a. kiadott hirdetménye szerint a veszteség behurcolásának megakadályozása céljából a külföldről származó kutyáknak Nagy-Britanniába az angol kir. földmivelségi minister előzetes külön írásbeli engedelmével való behozatala 20 font sterling büntetés és a kutya elkobzásának terhe alatt tilos. A bevitteli engedelmek iránti kérvényeket az említett ministeriumhoz (The Secretary Bourt of Agriculture, 4. W. hitehull Place, London S. W.) kell intézni, hol egyúttal a folyamodás és az előírandó feltételek pontos betartására vonatkozó és a kérelmező által aláírandó kötelezvény mintája, valamint a fentidézett rendelet másolatai is beszerezhetők. Különös figyelemre méltó esetekben távirati megkeresésre is megengedheti a nevezett ministerium

a kutyák bevittelt akkor, ha a táviratban a bevitteltre kerülő kutya színe és jegye, ivara, kora és faja pontosan jeleztetik, valamint megnevezetik a származási és rendeltetési hely és azon egyén, kinek felelőssége mellett a kutya a rendeltetési helyen legalább 90 napig megfigyelés és őrizet alatt tartandó lesz. A szükséges bevitteli engedelem igazolása nélkül Nagy-Britanniába irányított kutyák hajókra nem rakhatók. A bevitteli engedelem feltételeinek leglényesebbike az, hogy a bevitt kutyákat az angol kir. földmivelségi ministerium által elfogadott helyen egy megbízható egyén felügyelete alatt 6 hónapig elkülönítve kell tartani, mely idő azonban a kérdéses állat teljesen veszélytelen állapotát igazoló állatorvosi bizonyítvány bemutatása esetén 90 napra leszállítható. A közönség szórakoztatását célzó előadásokon résztvevő idomított kutyák bevittelt iránt engedelem csak akkor adatik, ha megfelelő bizonyíték nyújtatik az iránt, hogy az ily idomított kutyák más kutyáktól teljesen elkülönítve tartatnak. A Nagy-Britannián keresztül utazó személyeknek megfelelő elővigyázati rendszabályok betartása mellett megengedheti az angol kir. földmivelségi minister, hogy kutyáikat a hajóról kirakhassák akkor, ha ottani tartózkodásuk 10 napnál tovább nem tart. Budapest, 1899. évi június hó 12-én. A minister megbízásából Andreánszky s. k.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1899. évi május hó 31-én tartott üléséből.

270/14236. sz. Olvastatott a belügyminister ő nagyméltóságának 51000. számú körrendelete, melylyel a községek által az 1898. évi XXI. t.-c. §. §-a a) és b) pontja értelmében gyakorlandó közsegélyezés módjáról és mérvéről alkotott szabályrendeletet megküldi.

A ministeri körrendelet másolatban az abban foglaltak figyelembe vétele végett, S.-A.-Ujhely polgármesterének s a járások főszolgabírónak oly utasítással adatik ki, hogy az egyidejűleg kiadott szabályrendeletet a járási, városi, községi orvosokkal, valamint a járások területein létezők szegény-ügy ezen ágával foglalkozó jótékony intézetekkel egész terjedelmében külön-külön közöljék s annak pontos végrehajtásáról gondoskodjanak.

A szabályrendeletnek a közönség tájékoztatása végett egész terjedelmében, a „Zemplén“ hivatalos lapban leendő közzététele elrendeltetik.

Kelt mint fent:

Jegyzette:
Bernáth Aladár,
IV. aljegyző.

Kiadta:
Dókus Gyula,
főjegyző.

Másolat.

M. kir. belügyminister. 51000. szám. Körrendelet. Valamennyi törvényhatóságnak. A községek által az 1898. XXI. t.-c. a) és b) pontja értelmében gyakorlandó közsegélyezés módjáról és mérvéről ugyanezen törvények 14. §. 5. pontjában nyert felhatalmazásnál fogva alkotott szabályrendeletet ide mellékelve a törvényhatóságnak tudomás és megfelelő intézkedés végett megküldöm. Szükségesnek tartom ez alkalommal a törvényhatóság figyelmét a következőkben irányítani. A szabályrendelet az annak alapjául szolgáló törvénynek megfelelőleg a községekre új terhet nem ró, hanem inkább csak a már fennálló törvények u. m. az 1876. XIV., 1877. XX. és az 1886. XXII. törvényekben lefektetett alapelveknek a szegény elhagyott egyének szóban forgó csoportjára való alkalmazását célozza és oda törekszik, hogy a szóban levő törvényes rendelkezések fogantatát, a teendők tüzetes meghatározása által biztosítsa. Sőt a törvény még a 7 éven aluli gyermekek gondozásának, az eddigi törvények szerint, kizárólag a községeket terhelő kötelezettségét is az országos alapra utalja, a terheknek azt az aránylag csekélyebb részét hagyván fenn a községeknek, melyeket ezek tehetségükhöz mért módon, könnyebben elviselhetnek. A midőn ezen szempont mérlegelését a törvényhatóság figyelmébe ajánlom, elvárom, miszerint a szőnyegen levő ügyet hazafiui buzgalommal felkarolva, oda fog hatni, hogy a hazai szegény ügy ezen ága a humanizmus követelményeinek megfelelő korszerű rendezést nyerjen. A szabályrendelet 2. §-a módot nyújt arra, hogy a községek e téren feladataiknak a helyi viszonyoknak és erejüknek megfelelő módon tegyenek eleget. A törvényhatóságok és általában a nagyobb városok, szegényházak, gyámoldák is hasonló intézkedések létesítésére törekedjenek, a korlátoltabb eszközökkel rendelkező kis és nagyközségeket illetőleg pedig figyelmébe ajánlom a törvényhatóságnak, hogy ezen szabályrendeletet habár ott is legfőbb erélylyel de kellő körültekintéssel es akkép hajtsa végre, hogy az ily községek teendőiknek, anyagi képességükhöz mért teljesíthetése tekintetéből különleges viszonyaik megfigyelése mellett, kellő utbaigazításban részesüljenek. Felhívom a törvényhatóságokat, hogy ezen szabályrendeletet a községi eljárások-

kal, vármegyei-, járási-, városi-, községi orvosokkal, valamint a törvényhatóság területén létező, szegény ügy ezen ágával foglalkozó jótékony intézetekkel egész terjedelmében, külön-külön közölje. Budapest, 1899. évi május hó 19-én a miniszter helyett Széll Ignác államtitkár. 51000. b. ü. m. számhoz.

Szabályrendelet

a községek által az 1898. XXI. t.-c. 8. §. a) és b) pontja értelmében gyakorlandó közsegélyezés módjáról és mérvéről.

1. §.

Közsegélyben részesítendők.

Mindazon esetekben, midőn úgy az illetők, mint hozzátartozóik szegények és az 1898. XXI. t.-c. 4-7. §-ai nem alkalmazhatók, az illetőségi község által közsegélyezésben részesítendők:

a) a talált, valamint a hatóságilag elhagyottnak nyilvánított hét éven felüli gyermekek;
b) a kórházi, vagy gyógyintézeti ápolásban nem részesülő betegek;
c) a kórházakban, vagy gyógyintézetekben való ápolásra nem minősített, valamint az ezekből elbocsátott gyógyíthatatlan betegek;
d) nem közveszélyes elmebetegek, továbbá az ártalmatlan hülyék, süketnémák, vakok, nyomorékok.

2. §.

Községi és törvényhatósági szabályrendeletek.

Minden község a községelyre szorultak segélyezésének, gondozásának és ellátásának módja és mérvé tárgyában egy éven belül — jelen szabályrendelet korlátai között — a helyi viszonyoknak megfelelő szabályrendeletet alkotni köteles. A kis- és nagyközségek, valamint a rendezett tanácsú városok ide vonatkozó szabályrendeletét a vármegyei törvényhatóság, a törvényhatósági joggal felruházott városok szabályrendeletét a b. ü. miniszter hagyja jóvá.

A mennyiben a vármegyei törvényhatóság az 1886. évi XXII. t.-c. 145. §-a alapján a területén fekvő összes községek által alkotandó egységes szegényalap létesítését rendeli el, ennek felhasználásáról a törvényhatóság szintén szabályrendeletet alkot, mely belügyministeri jóváhagyást igényel.

3. §.

Közsegélyre szoruló törzskönyve.

Minden község az ott tartózkodó közsegélyre szorultakat — illetőségükre való tekintet nélkül — minden év végén pontosan összeírni, róluk törzskönyvet vezetni és az időközben közsegélyre szorulókat a törzskönyvbe esetről-esetre pótlólag felvenni köteles.

A törzskönyvbe való felvétel előtt a közsegélyre szoruló egyén családi és illetőségi, valamint a hozzátartozók vagyoni viszonyainak felderítése végett az illető vagy hozzátartozói a községi előljárástól eltiltva megállapításáig kihalhatandók és a kihallgatás eredménye a törzskönyvbe bevezetendő.

A törzskönyvbe felvett idegen községi illetőségűek illetőségének megállapítása végett a szükséges lépések azonnal megteendőek.

4. §.

Közsegélyezési ügyekben eljáró hatóságok.

A törzskönyvbe felvett egyének közsegélyezése iránt a községi előljárást (rendezett tanácsú városok polgármestere, törvényhatósági városok rendőrfőkapitánya, székesfővárosi kerületi előljárástól) sürgősen intézkedik.

A községi előljárástól eljárása ellen emelt felszólalás esetén a főszolgabíró határoz.

Az elsőfokú határozat ellen 8 napon belül fokozatos felelővételnek van helye és pedig:

1. a főszolgabíró határozata ellen az alispánhoz, innen a közigazg. bizottsághoz;
2. a r. t. városi polgármester határozata ellen az alispánhoz, innen a közig. bizottsághoz;
3. a törv.-hat. város rendőrfőkapitányának, valamint a székesfővárosi ker. előljárástól határozata ellen a városi tanácshoz, innen a közig. bizottsághoz.

A közigazgatási bizottságnak jogvita kérdésekben hozott határozata ellen a közigazgatási bírósághoz panasz van helye. (1898. XXI. t.-c. 13. §.)

(Vége köv.)

1067/I. 99. sz.

Szabályrendelet a város kötelekbe való felvétel esetén fizetendő díjakról.

1. §. Az 1886. évi XXII. t. c. értelmében községi kötelekbe való felvételért

a) a külföldi 120 koronát

b) ha a felvétel a hivatkozott törvényeink 12-ik §-a értelmében település nélkül kértik 75 koronát;

c) ha a felvételt ugyanezen t. c. 11. §-a értelmében két év óta állandó s.-a.-ujhelyi lakos és községi pótdátot fizető kéri, 50 koronát; végre:

d) ha a felvétel a fennebb idézett törvény

10. §-a értelmében az illető kérelmére avagy a nélkül történt vonatkozással a 14-ik §-ra, 30 koronát tartozik a város pénztárába befizetni.

2. §. A díjat a községi kötelekbe való felvétel alkalmával a tanács állapítja meg és a pénztárnoknak utasítást ad annak beszedése iránt.

3. §. A községi kötelekbe való felvétel iránti tanács határozat csak a díj befizetése után hajtható végre.

4. §. Jelen szabályrendelet jóváhagyása után azonnal életbe lép.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a képviselőtestületnek 1899. évi ápril. 25-én tartott ülésében.

Jegyzette:

Kapás Aurél s. k.,
főjegyző.

N. 1020. R. 99.

Hirdetmény.

Zemplén-vármegye alispánjának 1899. évi május hó 23-án kelt 13344. sz. rendeletével a szomotor-páczin-czigándi that. közút 10-11 klm. szakaszán lévő 3. sz. hid helyreállítását 335 ft 27 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1899. évi július hó 20-ik napjának d. e. 11 órájára alulírott m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.*)

A versenyezni óhajtok felhívattak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

S.-A.-Ujhely, 1899. évi július hó 2-án.

M. kir. államépítészeti hivatal főnöke h.

Hvozdovits Antal,
kir. mérnök.

182/14218. sz.

Jóváhagyatik azon módosítással, hogy a 4. § a következőképpen módosítottatik: „Jelen szabályrendelet jóváhagyása és kihirdetése után lép életbe.”

Kelt T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1899. évi május hó 31-én tartott közgyűlésében. Jegyzette: Dókus László s. k. II. aljegyző. Kiadta: Dókus Gyula s. k. főjegyző.

1876/I. 99.

A szerencsi j. főszolgabírájától.

Körösvény.

Folyó hó 4-ikén Barta Károly tiszaluczi lakosnak a legelőről, egy 3 éves daru szőrű ökröt, melynek füle jegyes hátul bal oldalt M. T. bélyegű, elszaladt, körözését elrendelem. Szerencs, 1899. július 11-ikén.

Malonyay Tamás, tb. szolgabíró.

526/IV.99 sz. A s.-a.-ujhelyi járás főszolgabírájától.

Körösvény.

Varga József czekei lakos bejelentette, hogy jún. 30-án a s.-a.-ujhelyi országos vásáron vett egy tehenet, Bencsi Mihály pusztafalusi lakostól, mely tehen fehér szőrű, fehér szarvu, 6 éves, magyar fajú tehen volt. Másnap f. hó 1-én délután a czekei legelőről, a czekei esordás bemondása szerint, megszökött, a mint kinyomozta Nagy-Bári község felé ment, onnan azonban nyoma veszett. Pusztafalun kereste, de ott nem találta. S.-A.-Ujhelyben sines jelentve.

Körözése elrendeltetik.

S.-A.-Ujhely, 1899. július 7.

Horváth István, szolgabíró.

1532/I. 99.

A sztorpkai j. főszolgabírájától.

Hirdetmény.

Alulírott részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Vojtóc község határában folyó évi július hó 3-án egy sárga szőrű, 6 éves, egyik első lábára sánta kanca ló bitangásban találtatott.

Igazolt tulajdonosa folyó évi július hó 22-ig annál is inkább jelentkezzék, mivel ebben esetben a gazdátlan jószág el fog adatni.

Sztorpkón, 1899. évi július hó 6.

Bárczy Benedek, főszolgabíró.

*) Hasonló értelmű a másik Hirdetmény, mely a n.-mihály — homonna — m.-lacorci stb. közút n.-mihály szakaszán lévő 1. számú átereszt helyreállítására vonatkozik, melynek költségvetése 321 ft, 40 krral állapított meg. Versenytárgyalás helye: ugyanott s ugyanakkor.

Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap,	július 16.	Karm. B. A.
Hétfőn,	július 17.	Elek.
Kedden,	július 18.	Kamill.
Szerdán,	július 19.	Paul V.
Csütörtökön,	július 20.	Margit L. M.
Pénteken,	július 21.	Dániel pr.
Szombaton,	július 22.	Magdolna.

A szerkesztő póstája.

Néprege. Holnap póstára adjuk. A szóban levő földrendés emlékezete nem a kezei, de a n.-domásai „Mis-sale“-ban van megörökítve. Ott legyen szives előkeresni.

B. Sz. Z. — K. Várda. Az ügy legújabb alakulása szerint, hogy t. i. három memorándum is van előttünk, a dolog szellőztetése némi halasztást fog szenvedni.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Emlert Gyula.

Hirdetések.

Tk. 4691/899. szám

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Berger Ignác végrehajtást szenvedő elleni 48 frt 71 kr. tökéketelés és jutalékára iránti ügyben a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró) területén lévő Ladmóc község n. fekvő a ladmóczi 197. számú tjkvben foglalt Berger Ignác végrehajtást szenvedő és Klein Lipót tulajdonostárs nevében álló és az 1881. évi LX. t.-c. 156. §-a értelmében egészen árverés alá bocsátandó I. (249-250) hr. számú hely és 33. sz. háza az árverést 400 forintban ezen-nel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi július hó 28-ik napjának d. e. 10 órakor a községi bíró házában megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át vagyis 40 forintot készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a ki-küldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi május hó 17. napján.

Wieland,

kir. törvényszéki bíró.

Tk. 4276/1898. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Guttman Hermann és neje végrehajtást szenvedett elleni 98 forint 55/2 krajczár tökéketelés és járuléka iránti ügyben a kir.-helmezi kir. járásbíró mint tki hatóság területén lévő Kis-Tárkány község határában fekvő és a kis-tárkányi 34. sz. tjkvben 79. hr. szám a. foglalt és végrehajtást szenvedett Guttman Hermann és neje szül. Hartenbaum Hani nevében álló 83/a. ö. i. számú ház és belsőlegre 1337 forintban ezen-nel megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan 1899. évi július hó 25. napjának délelőtti 10 órakor Kis-Tárkány község házában megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy másfélszázéves óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi január hó 26-án.

Dancs György, kir. aljbíró.

Tk. 4437/98. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. bíróság mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Palagyi Ferenc végrehajtónak kiskoru Szabó István végrehajtást szenvedett elleni 230 forint tökéketelés és járuléka iránti ügyben a kir.-helmezi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén lévő Lelesz-Polyán község határában fekvő és a lelesz-polyáni 16. számú tjkvben 21. hr. sz. alatt foglalt 12. ö. i. számú ház és belsőlegre végrehajtást szenvedett kiskoru Szabó István nevében álló 1/2-és részére 185 frtban, — 2 a lelesz-polyáni 164. sz. tjkvben 300, 490, 549, 581, 617, 742, 844, 957, 1027, 1083, 1250, 1348, 1522, 1438, 1651. hr. sz. a. foglalt ingatlanokból végrehajtást szenvedett kiskoru Szabó István birtokilletésgeire 160 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelte és hogy a fennebb jelzett ingatlanok az 1899. évi július hó 26-ik napjának d. e. 10 órakor Lelesz-Polyán község házában megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy másfélszázéves óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Király-Helmezen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi január hó 26. napján.

Dancs György, kir. aljbíró.

Épületek, ingóságok, termények

tűzkár elleni biztosítására,

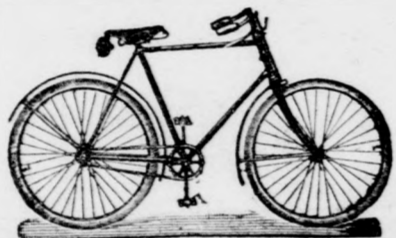
továbbá: élet- és járadék biztosítások felvételére

ajánljuk :

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén“ kiadóhivatalában.

KORNSTEIN IGNÁCZ

S.-A.-UJHELY.

Steyeri fegyvergyári „Waffenrad“ és

„Helical Premier“ kerékpárok, kerékpár alkatrészek, Reithoffer és Dunlap-féle köpenygummi és légtömlők.

Mindennemű vas- és aczélárak, szerszámok, gazdasági eszközök, gépfelszerelési anyagok, géphajtó szíjak, ruggyanta áruk dusan felszerelt raktára.

Oliva, repeze, eredeti Mautascheff és Nobel, valamint süritett olajok s Tovatte gépsziradékok.

Vizmentes ponyvák és terményzsákok.

Portland és román cement, kátrány- és asphalt, fedél és elszigetelő lemezek állandó nagy raktára.

Ajánlok használt, de teljesen jó karban lévő cséplőkészleteket s lokomobilokat, egy használt hibátlan kazánt.

Jutányos árak, előnyös fizetési feltételek.

Tk. 2802/1899. szám.

Hirdetmény.

Tót-Jesztreb község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1896. évi 2579. sz. szabályrendelettel képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosították.

E czélból az átalakítási munkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1899. évi augusztus 4-én** fog kezdődni s a tervezetek hitelesítésére Bálint Lajos kir. albiró és Lovász Ferencz tkvi átalakító kiküldetik.

Ennélfogva felhivatnak :

1. az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy megbízott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezetek ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhízemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik ;

2. mindazok, akik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre okadatolt előtjeresztést

kivánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel ;

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átiratásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15-18., és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7., 8 és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésre engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek ; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi május hó 8-ik napján.

Bálint, kir. albiró.

835, 840 és 846/1899. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbiróság 1899. V. I. 213, 231. és 239/1. sz. végzése következtében Dr. Rosenthal Sándor ügyvéd által képviselt Barthas V. és fiai Schlesinger Mór és társa javára és Breuer Vilmos javára Fejér Zoltán helybeli lakos ellen 309 forint 76 kr. s jár. erejéig, 1899. évi június 7. és 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 477 fnt 75 kr-ra becsült porcellán üzletbeli árucikk, állványok és áruasz alból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbiróság 1899. évi V. I. 213, 231. és 239/2. számú végzése folytán 309 fnt 76 kr. tőkekövetelés ennek esedékessé 6% vált kamatai és eddig összesen 90 fnt 40 kr-ban bíróság már megállapított költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben alperes üzlet és raktár helyiségében leendő eszközzésére **1899. évi július hó 28. napján** d. e. 10 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek avára is foganatosítottatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1899. évi július hó 6. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

890/1899. V. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbiróság 1899. évi S. p. II. 191/4. számú végzése következtében Dr. Haas Bernát ügyvéd által képviselt Szilvassy József javára Török Antal helybeli lakos ellen 193 fnt 40 kr. s jár. erejéig 1899. évi június hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 615 forintra becsült lovak, kocsik és házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbiróság 1899. évi V. II. 454/2. sz. végzése folytán 193 forint 40 kr. tőkekövetelés, ennek 1899. évi február hó 21. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 17 fnt 45 kr-ban bíróság már megállapított költségek erejéig S.-A. Ujhelyben alperes lakásán leendő eszközzésére **1899. évi július hó 26-ik napján** d. u. 3 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek avára is foganatosítottatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1899. évi július hó 8-án

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50,000 korona érték

és több kisebb-nagyobb nyeremény,
összesen 1006 nyeremény 100,000 korona értékben.

Egy sorsjegy ára 20 krajczár.

Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal készpénzben béváltja
Budapest: a „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8.,
vagy Szegeden: a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénztételek a nyerő kívánságára készek az 50,000 korona értékű főnyereményt
egy hasonló értékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becsereálni.

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szeptember 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytözsdékben és egyéb elárúsító helyeken.

Üszonfelárúsítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,
Budapest, IX. Üllői-ut 25., Köztelek.

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb, teljesen ártalmatlan, vegyítiszta és zsírintes készítmény a

MARGITCRÉME.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet szepit, májfoltot, pör-snést, pattanást, bőrtakát (mitessz) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde, bájos arczint köl-esőző.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arczon levő ráncokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Créme. Ha az arc-zot naponként Margit-Crémmel masszozzuk, nem-csak a szepit, májfoltot és egyéb arczisztátlán-ságok tűnnek el, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyeket öregség, gondok, betegség stb. okoztak.

Övszer a nap és szél befolyása ellen.

Nappal is használható. Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit-hőlgypor 60 kr Margit-szappan 35 kr.

Margit-fogpép (Zahn pasta) 50 kr.

Rosetter hajregenerátor az ősz hajnak ere-deti szinét adja vissza 1 frt.
Hajszőkítő bármily hajat arnyozókere fest 50 kr. és 1 frt.

Tanochinin pomade legjobb hajápoló és nő-vesztő 35 és 50 kr.

Világosvári Bohus bajuszpedró délczeg, szép bajusz nevelésre 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN

Arad, Deák Ferenc-utca 12.

Bel- és külhoni gyógyszerési és higienikus külön-legességek, kötszerek, toltette cikkek rahtára.
Telefon 111. szám.

Főraktár: Widder Gyula és Kádár Gyula
gyógyszertáraiban.

Raktár minden gyógyszerertában.
3 frton felüli rendelmények bérmentve küldetnek.

Árlejtési hirdmény.

A sárospataki áll. tanítóképezde növendé-keinek 1899-1900. évi élelmezése vállalkozónak fog kiadatni.

Vállalkozó köteles lesz a növendékeket reggeli, ebéd és vaesorával ellátni.

Az ajánlatban világosan kiteendő azon ösz-szeg, melyért vállalkozó egy növendék egy napi élelmezését eszközölni hajlandó.

Az ajánlatok beadásának határideje folyó évi július 31.

Bővebb felvilágosítás nyerhető naponkint az igazgatói hivatalban.

Sárospatak, 1899. július 12-én.

Az igazgatóság.

V. I. 147/4. 1898. sz.

Árverési hirdmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a varanói kir. járásbírótság 1898. évi november hó 3-án kelt V. I. 147/4. 1898. sz. végzése következtében Friedman Ch. József sztrókói lakos javára Friedman József varanói lakos ellen 600 forint számla letoglalt 452 forintba becsült ingóságok ugym.: egy szódagép, 200 drb. szódás üveg, szobabútorok stb. 600 forint tőke, 1898. évi szeptember hó 6-tól 6% kamat, 46 forint 87 kr. és még leendő költségek kielégítésére, a varanói kir. járásbírótság 1899. évi július hó 12-én kelt V. I. 147/4. 98. számú végzése folytán Varannón alperes lakásán 1899. évi július hó 27-ik napjának d. u. 2 órakor bírói nyilvános árverésen, készpénzítés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Varannón, 1899. évi július hó 14-én.

Sztankó László,
kir. járásbir. végrehajtó.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Créme

Arccszépítő

kenőcs.

- A Harmat-Créme a legjobb arccszépítő s kézbr-ápoló kenőcs, mely üdév, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.
- A Harmat-Créme sem olmo, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatásu.
- A Harmat-Créme nappal is használható, miután nem zsiroz s a poudert jól állja.
- A Harmat Crème nem teszi fényessé az arczot s fehéríti a bőrt.
- A Harmat-Créme kiváló jó hatásu mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitos-erek (bőr-atkák) elmulasztására, napégette s szélkifujta arcznál, s kéznél.
- A Harmat-Créme teljesen szirtalan, habszerű, jó illatu arcczenőcs egy tégelyének ára egy korona
- A Harmat Sz ppan, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 35 kr

Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógy szerésznél Debreczenben.
Főraktár S.-A.-Ujhelyben:

Vidder Gyula gyógyszerész urnál.

Gőzcséplők és egyéb gazdasági gépek megrendelhetők a lenti cégénél.

Ugyanott jntányos áron beszerezhető a legjobb minőségű gépolajok, vízhatlan ponyvák, gépszijak.

Az Umrath és társai gépgyárosoknak,

valamint

az „Eperjesi Népbank“

cserépkálya gyárnak

bizományi raktára.

BEHYNA TESTVÉREK

vas-, fűszer- és bizományüzlet.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentállt az idő megpróbálása-nak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvény-nél, csúznál, tagzaggatásnál és meghülesknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertában készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Be-vásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. KI nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czégyegy-zés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTAD.

Meghívó

a Bodrogi Tiszaszabályozó társulatnak 1899. év július hó 20-án reggeli 9 órakor Kir.-Helmezen a társulat nagy termében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Zsilip és tiltókezelési szabályok helybenhagyása.
2. Kis- és Nagy-Rozvágyi esaternak terveinek bemutatása és helybenhagyása.
3. Az 1899. évi költségelőirányzat hiányának a már megszavazott, de még fel nem vett 150,000 forint kölcsönből való fedezete.
4. 64685/v-4 898. sz. miniszteri rendelet tárgyalása a társulati bányá területeknek halászati ezélokra való átengedése iránt.
5. Betonhidak és betoneső-zsilipek módosított terveinek helybenhagyása.
6. Társulat pénztárát illető hátrálékok bevehetetlen részének törlesztésbe hozatala iránti választmányi javaslat.

Kelt Perbenyiken, 1899. július hó 4-én.

Hazafias üdvözlettel

Gróf Mailáth József,
társulati elnök.

DEUTSCH ADOLF

hordó-gyáros. * S.-A.-Ujhely.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az itt S.-A.-Ujhelyben, Rákóczy-utca saját házámban (tul a hidon) meglevő **bodnár műhelyemet** tetemesen nagyobbitottam s raktáron tartok a legjobb minőségű hegyi tölgyfából készült minden nagyságu **hitelesített hordót** és **ántalagot**.

Elvállalok továbbá **szüretelő és fürdőkádak** készítését minden alakban és nagyságban, ugyszintén mindenféle javításokat is.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Deutsch Adolf,
hordó-gyáros.

Idült légsó, tüdő-, gyomor-, bél- és hólyag-hurutban, húgykő és fővény kórban szenvedőknél az országsterre páratlannak ismert és használt üdítő ital a

PARÁDI

savanyu viz

hatalmas gyógyerővel bír, különösen ott, hol az ivóvíz rossz, vagy ahol gerjes és járványos betegségek szoktak uralkodni, igen ajánlható.

Kizárólagos raktár S.-A.-Ujhely részére

MALÁRTSIK GYÖRGY

mindennemű bel- és külföldi természetes ásványvizek raktárában,
fűszer-, esemege és gyarmatárú kereskedésében.

Tk. 2470/1899. sz.

Árverési hirdetés.

A király-helmezi kir. telekkönyvi hatósága részéről közziré tétetik, miszerint Firczak Czryllné és Oszterreiche-Lázárnak, Pásztor Gyula és társai elleni árverési ügye Paul liczky Ferencz utóajánlata folytán a Bacskai község határában fekvő és a bacskai 1. számú tjkben 105. hr. sz. alatt foglalt a Pásztor Gyula, Pásztor Ilona férj. Szmrkovszky Elekné, Pásztor Dezső, Pásztor Sándor, Pásztor István, Géza, Béla nevén álló ingatlan 33 frt kikiáltási árral, de az utóajánlati

összegnél vagyis 33 forintnál alább nem; -- a bacskai 40. sz. tjkben 35. hr. sz. alatt foglalt és fentebb nevezettek nevén álló ingatlan 73 frt kikiáltási árral, de az utóajánlati összegnél vagyis 73 frtnál alább nem; -- a bacskai 83. sz. tjkben 90. hr. sz. alatt foglalt és fentebb nevezettek nevén álló ingatlan 66 forint kikiáltási árral, de az utóajánlati összegnél, vagyis 66 frtnál alább nem; -- a bacskai 84. sz. tjkben 95. hr. sz. alatt foglalt és fentebb nevezettek nevén álló ingatlan 68 frt kikiáltási árral, de az utóajánlati összegnél vagyis 68 frtnál alább nem a 10% bántpénz vagy másfélszeres értékű óvadékképes értékpapírok előleges letétele s három részletben az árverés napjától számítandó 30, 60, 90 napok alatt 6%

kamatokkall fizetés kötelezettségével 1899. évi augusztus hó 3. napjának d. e. 10 órakor Bacskai község házában nyilvános árverésen el fognak adni.

Megjegyzetjük, hogy a felülpitmények és földhaszon élvezők joga érintetlenül hagyatik.
Az árverési feltételek a hivatalos órákban ezen kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóságnál és Bacskai község közházánál megtekinthetők.

Kelt Király-Helmezen, a kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi június hó 7. napján.

Dancs György, kir. aljbiró.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok S.-a.-Ujhelyben.

Értesítés.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a „Vörös ökör“ emeletén lévő 5 teremben a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg jól berendezett

BUTORRAKTÁRAMAT

a n. é. közönség kényelmére ezzel kapcsolatosan ugyanott a földszinten egy **nagyszabásu butorraktárral** megnagyobbitottam.

Kik eddig nálam bevásárolni szivesek voltak, meggyőződhetek azon állításom igazságáról, hogy raktáromban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kivánalomnak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig ugy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Eladó minden elfogadható ár mellett az udvaromon fekvő több rendbeli építkezési álványfák különböző hosszúságban, különböző méretű álványdeszkák és kecskelábak, vasgerendák, vasesövek, egy építkezési szivattyu. Értekezhetni lehet!

Csipkés Ágoston.
feladási pénztárnokkal a vasutnál.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

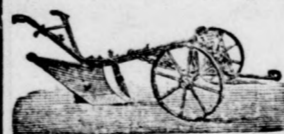
Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakazalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-posták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répavágók, kukorleza-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék,

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
Homlokzat-festék-gyár
KRONSTEINER KÁROLY
 Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában.)
 Kiténtetve arany érmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bányá- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.
 E homlokzat-festékek, melyek mészen feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában kilóként 10 krtól felfelé szállítanak és ami a festék szűrtisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.
 Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy

női- és férfi ruha-divat-üzletemet

nagyrabecsült vevőim kényelmére, a Weckerle-téren lévő, a volt **Kellner József fia** bolthelyiségébe helyeztem át.

Amidőn ezen változtatást b. tudomásukra hozni van szerencsém, kérem, hogy eddig irányomban tanúsított nagyrabecsült pártfogásukba továbbra is részesíteni méltóztassanak.

Kiváló tisztelettel:
Wessely Mór.

Alapítva
 1866.

Alapítva
 1866.

Minden rendszerű
Gőzkazánokat,
Szesz- és viz-tartályokat,
Henze-féle főzőket,
Czefre-előkeverő-kádakat,
 továbbá mindennemű

gőzkazán- és gőzmozgony-javításokat
 s egyéb kazánmunkákat
 legszolidabb kivitelben s jutányos áron szállit és eszközöl

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődéje
KASSÁN.

Figyelemre méltók!

FIGYELEMRE MÉLTÓ!

A nyári idényben.

Következő biztos hatású ártalmatlan pipere gyártmányok, melyek **HOFMANN BÉLA** az »Arany Oroszlánhoz« czimzett ungvári gyógyszer-tárában, eredeti előirat szerint készítve, nagy kelendőség miatt folyton friss minőségben kapható közkedvelt különlegességek:

„LILIAM ARCKENŐCS“
 „LILIAM MOZSDÓVIZ“ és
 „LILIAM SZAPPAN“

Mindannyi külön és együttesen a szeplő, májfolt, pattanások, bőrtisztatlanság, bőrátkák (mitesser) ellen kiténő sikerrel alkalmazhatók! Nem nélkülözhető ezekhez

„LILIAM HÖLGYPOR“

a legjobb s legújabb arczpor: mely mindennapi használat mellett is teljesen ártalmatlan, kellemes finom illattal a nélkül, hogy fel-tünnék, kiténően tapad s az arcznak természetes üde színt köl-csönöz! Kapható fehér, rózsá és créme (barnáknak) színben.

Zemplénmegye és környékére egyedüli raktár:

KINCSESSY PÉTER gyógyszer-tára
 az »Üdvözítő«-hoz S.-A.-Ujhelyt, a f.-utcán.

Hol is kívánatra képes árjegyzékek ingyen adatkak bárkinek s postai megrende-lések pontosan eszközöltetnek.

Figyelemre méltók.

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a »Zemplén-nyorssajtóján«.

Csak fiatal embereket

érdekel tudni, hogy a

Párisi Dr. Boiton-féle

Injectio Oriental

már néhány nap alatt elmulasztja még a legrégebb és legelhanyagoltabb kifolyást is. Felesleges tehát Santal vagy Copaivát használni, mely csak a gyomrot rontja, de a bajt nem gyógyítja.

Kapható egyedül

Zoltán Béla

gyógyszertárában

Budapest, V., Nagykorona-utca 23.

Ara üvegenként 1 frt. 1.20 kr. előleges beküldésével franco.

Zacherlin

Nicht
 in der
 Düte!

Egyedül valódi csakis üvegben!

Ez a valóban csalhatatlan és gyökeres irtószer minden-nemű rovar ellen.

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Kincsessy Péter, Wid-der Gy., Fischer Hani, Behyna test., Grünbaum M., Nagy Ferencz, Klein Henrik, Klein Albert Malátsik György, Szentgyörgyi Vilma, Klein Géza, Kristóf Károly, Glück Samu, Szikszay Róza és Markus Sáfir, Bilanovits István.

Abauj-Szántó: Blau Herman. Sövény Kál-mán, Friedmann Simon, Klein Adolf, Klein Vilmos.

Forró-Enes: Haimann Salamon. Hercz-feld Lajos.

Gálszécs: Grün Lajos, Engländer Ignác, Friedmann Lipót és Rosenberg Bernát.

Homonnán: Friedmann Markus, Hoczka Gyula, Klein Dávid és fia, Kuharszky Gyula, Pápay Pál, Szekerák Aladár,

Rosenblüth Márkus, Szekerák Ambrus.

Mándok: Richard Emil.

N.-Mihályban: Glück Mór, Tolvay Imre, Buczinszky Lajos, Marmorstein Jenő, Wünschendorfer K. és Landesmann Vilmos.

Sárospatakon: Pavlits György s Palcsó Lászlónál.

Szerencsen: Turcsányi Ferencz, Bekefi Ignác.

Tállyán: Gottfried Sámuel.

Tokajon: Frisch Vilmos, Helm Samu, Mergenstern Izidor, Olaj Lajos, Zákó Soos, Gross Izrael.

Varannó: Cseri Herman, Gáál Sándor, Friedmann és Rosenberg, Rosenblüth Sándor, Klauer Emil.